

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovine“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za inozemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštnih stroškov, podružnic v Ljubljani, št. 10.711.

Tudi Dolenjska je v taboru vsedržavne stranke

Novo mesto je v nedeljo lepo manifestiralo jugoslovensko politiko narodne sloge. Za nedeljo je bila namreč sklicana v Novo mesto seja banovinskega odbora JRKD, ki sta se je udeležila poleg številnih narodnih poslancev in senatorjev tudi oba ministra, gg. dr. Albert Kramer in Ivan Pucelj. Ker sta ministra prispela iz Beograda že zjutraj, je krajevna organizacija JRKD sklicala pred sejo banovinskega odbora še javen shod, kjer se je zbralo po rani maši okrog 1500 ljudi, ki so navdušeno pozdravili oba slovenska predstavnika v vladi.

Shod je otvoril novomeški župan in predsednik novomeške sreske organizacije JRKD g. doktor Režek. V pozdravnem nagovoru je poudarjal, da je nepričakovano velika udeležba dokaz, da tudi Dolenjci nočejo stati ob strani, marveč da hočejo z vsemi svojimi močmi sodelovati pri urejevanju političnih in gospodarskih razmer v državi in da najodločneje obsojajo razdiralno politiko onih, ki bi še vedno hoteli širiti staro mržnjo in sejati neslogo med Slovence.

Viharno pozdravljen je stopil nato na govorniški oder

MINISTER ZA SOCIALNO POLITIKO IN NARODNO ZDRAVJE G. IVAN PUCELJ.

Šest mesecev je minilo, je dejal g. minister, ko sem vam zadnjič na shodu tolmačil notranja vprašanja naše državne politike. Če pogledamo danes nazaj, vidimo, da se je zgodilo vse natančno tako, kakor sem takrat napovedal. To je dokaz, da nam ni do všečnih besed in praznih obljub, marveč da vselej in povsod govorimo samo resnico ter da ne uganjamo ljudskega slepljenja, kakor so to delale bivše politične stranke pred 6. januarjem 1929. Pred šestimi meseci sem vam rekel, da se naša državna politika v nobenem pogledu ne menja in

da ni povratka nazaj v dobo pred 6. januarjem.

Navzlic tem jasnim besedam pa se še vedno trudijo nekateri ljudje, da bi zbudili vero in nado, da se bodo vrnili stari časi in stare stranke. Cloveška narava je že taka, da razji verjame tistemu, ki skriva prišepetava in stiska v roke tajne listke, kakor pa onemu, ki javno govori čisto resnico.

Ze pred pol letom sem vam rekel, da je vlada trdna in močna in da so neresnične vse govornice o izpremembah.

Ako morda kdo še dvomi, danes vidi, da je to res. Tudi danes moram ponovno naglasiti, da se državna politika ne menja. Kakor prizanesljiva mati je gledala država na svoje neubogljive otroke, jim prizanašala ter jih opominjala. Toda ti otroci niso hoteli ubogati. Smatrali so prizanesljivost za slabost. Prišle so punkcije tako zvane opozicije, ki je med seboj razdrta in ki ni znala storiti ničesar drugega, kakor da se druži v razdiralnem delu. Opozicija hoče samo eno: oblast in moč, da bi se upostavilo staro stanje varanja

ljudstva, kakor je bilo pred 6. januarjem 1929. Da bi to dosegli, so ti ljudje pozabili na mejo dovoljenega in se izpozabili kakor otroci nad materjo. Njihove punkcije so udarjale naravnost na obstoj države in na vse to, kar si je narod priboril. Kadar pa država udari svoje škodljivce, takrat pride obračun.

Ta obračun je sedaj tu.

Vsako je videl, kako dolgo se je potrpevalo, kako dolgo se je prizanašalo. V lastni državi lastnih ljudi nismo preganjali, dali smo jim časa, da se izpametujejo. Ko pa se niso hoteli, se je morala izvršiti pravica.

Potem so se vrgli na druge spletke. Začeli so govoriti, da med nami ni sloge, da se Pucelj in Kramer prepirata, da na Hrvatskem nova stranka ne more predreti in da v Srbiji sploh ni mogoče izvesti šestojanuarske misli in da tam vztraja narod pri starih strankah. Mnogi so tem lažem verjeli. Teda pa je prišlo za naše opozicionalce novo in hudo razočaranje. V Nišu, v središču tiste pokrajine države, ki je dala največ človeških življenj na žrtvenik domovine, ki je dala največ za to, da se je ustvarila lastna narodna država, se je zgodil pravi čudež. Med največjim nalivom in dežjem se je zbralo do 200.000 ljudi, ne da poslušajo nas, marveč da si sežejo v roke, da narod vidi sam sebe, da vidi zbrano in odločno

množico, ki enodušno zahteva izvajanje jugoslovenske politike do skrajne meje.

Kdor je bil med tem narodom in je to videl, ta se je vrnil okrepcan in s podvojeno vero v svojem srcu, da mora zmagati misel, ki s tako nepremagljivo silo druži narod od najskrajnejšega severa do najskrajnejšega juga.

Ta zbor pa so videli tudi tisti naši nasprotniki v tujini, ki nam stalno strežejo po življenju, ki vsako našo slabost, vsak majhen prepir in vsako nejevoljo povečujejo kot bližajočo se našo smrt ter komaj čakajo na dediščino naše nesloge. Tudi ti so se prepričali, da temu ni tako.

Odjek niškega shoda je tako velik po vsem svetu, da je moral sleherni nasprotnik spoznati, da je zaman vsak up in vsaka nada na razpad Jugoslavije.

Niški shod je odvezel tudi zadnje karte tistim, ki so si od naše nesloge obetali uspeh. V Nišu so izpregovorili vsi brez pridržka jasno in odločno. Prej se je vedno govorilo, da ureditev političnih prilik zaradi razmer v Srbiji ni mogoča. Niš je razbil tudi to bajko in podrl vsako nado nasprotnikov. Če bi se v Sloveniji še našel kak človek, ki bi hotel kovati kapital iz takih bajk, potem to ne more biti več v glavi zdrav človek. Po dokazu, ki ga je dal narod v Nišu, ni mogoče več slepomišiti.

Kaj je torej naša dolžnost sprito takega razvoja dogodkov? Da smo pametni in da se tudi tisti, ki še morda ne verjamejo, izpametujejo in stopijo v naše vrste, v našo stranko,

da tako zadnjič zakličemo vsem nasprotnikom naše narodne svobode, vsem nasprotnikom naše mlade države, da smo eno, da hočemo eno ostati in da nam je država tako sveta, da je ne damo nikdar in nikomur. Tudi dogodki v mednarodnem svetu nam narekujejo slogo na znotraj. Kadar se zunaj hiše, zunaj kmečkoga doma nekaj godi, kar je naperjeno proti temu domu, takrat se kmečka družina, če je poštena in pametna, združi in zbere in takrat nastopi vsa družina kakor en mož. Nekaj podobnega je tudi z nami in z našo državno hišo.

Tudi mi moramo vsemu svetu pokazati, da hočemo ostati v naši državi neomejeni gospodarji, da si hočemo sami rezati svoj kruh in da nima nihče pravice, segati po mejah naše države.

Ako se hočemo prepričati, ali delamo prav ali ne, moramo samo pogledati, kaj pravijo na zapadu, severu in vzhodu. Kadarkoli je kdo izmed tako zvane opozicije izdal največjo neumnost, pa naj jo imenujejo tudi punkcije, so sovražni časopisi pograbili take izjave, jih povečevali in jih slikali svojim čitateljem kot dokaz, kako smo v Jugoslaviji needini in kako se bo skoro vse porušilo. Vse, kar stori vlada, kar storimo mi, vse to pa napadajo. Samo iz tega že lahko spoznate, da smo mi na pravi poti, tako zvana opozicija pa v hudi zmoti.

Mnogo se govori in piše o stiskah, toda stiske od tega ne bodo prenehale. Kriza zahteva delo in žrtve, ki jih moramo skupno doprinesati. Če smo to storili kot narod, potem je jasno, da smo prebrodili najhujše in da se počasi bližamo boljšim časom. Če se bomo čez pol leta zopet videli, se boste vnovič prepričali, kdo prihaja med vas z odkrito besedo in resnico, in kdo vas samo vara, slepi in izkuša zapeljati v zmoti.

Ob koncu govora g. Pucelja je prostrani trg odmeval od gromkega vzklikanja in navdušenega pritrjevanja.

Ko se je za ministrom g. Puceljem pojavil na govorniškem odru

MINISTER G. DR. ALBERT KRAMER,

je zbrana množica tudi njemu priredila dolgo trajne in tople počastitve in ga dolgo ni pustila k besedi. Ko pa je začel govoriti, je zavlada največja tišina. G. minister je orisal najprej zunanepolitični položaj in nato govoril o posledicah, ki jih tak položaj narekuje v naši notranji politiki. V svojem govoru, ki ga je množica pogosto prekinjala z dolgotrajnim pritrjevanjem, pa tudi z ogorčeno obsodbo vseh onih, ki še vedno izkušajo rušiti narodno slogo, je minister g. doktor Kramer med drugim izvajal:

Čez velikonočne praznike sem se mudil v tujini in sem mogel od blizu opazovati razvoj drugih držav. Videl sem, kakšne so razmere v raznih državah, kako žive tam kmetje, obrtniki, trgovci, državni in zasebni nameščenci, kako plačujejo davke tam, kako žive in kako se bore. Ko sem se po tem romanju po svetu zopet vrnil preko naše meje, sem si moral priznati,

da je v naši ljubi domovini, kakor je sicer hudo življenje, nasproti razmeram v drugih državah še dokej dobro, in da se moramo Jugoslovenci šteti za srečne, da živimo v svoji lastni narodni državi.

Kdor vidi, kako živi naš slovenski človek pod tujim gospodarjem izven meja naše države, ta šele spozna, kaj se pravi imeti lastno državo.

Če gledamo na dogodke, ki se vrše po Evropi, in vidimo, kako grabijo po naši zemlji, potem šele se zavedamo, kaj pomeni združitev vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno močno državo.

Posebno jasno pa se vidi, da bi bili mi Slovenci in naša slovenska zemlja že davno plen tujih gospodarjev, če bi ne imeli ob strani Srbov in Hrvatov. Če ima kdo povod, da čuti jugoslovensko, da se navdušuje za to veliko našo državo, imamo ta povod in ta razlog prav posebno mi slovenski ljudje, ki bi morali biti najzavednejši Jugoslovenci. Prav zaradi tega, ker obsega Jugoslavija tudi slovensko in hrvatsko zemljo, ima več neprijateljev, kakor bi jih imela samo srbska država.

Gosp. minister je nato poljudno govoril o zahtevah nekaterih držav, da se izpremene mirovne pogodbe, pojasnil pomen Male antante in pokazal,

kako se je mednarodna napetost v zadnjih tednih ublažila in so se razpršili oblaki, ki so se zbirali nad Evropo.

Jugoslavija se bori v prvih vrstah onih držav, ki hočejo mir in prijateljstvo med narodi. Mi smatramo, da ima naš narod, ki je združen šele drugo desetletje v svoji državi, pred seboj toliko važnih in velikih nalog, združenih z njegovo lastno srečo in zadovoljnostjo, da imamo Jugoslovenci vso pravico, biti prvi med prvimi v vrstah onih, ki hočejo očuvati mir.

Toda kakor v zunanji politiki imamo tudi v naši notranjosti naloge, da pomagamo pri delu za mir.

Skomine naših neprijateljev po zemlji so vedno večje, kadar računajo na naše notranje spore. Kadar vidijo, da se Srbi, Hrvati in Slovenci med seboj točemo, takrat postane njihov tek velik, takrat oni kujejo svoje načrte, kako si bodo razdelili našo zemljo. Dokler smo Srbi, Hrvati in Slovenci ene misli, dokler smo složni, dokler se zavedamo, da je ta naša Jugoslavija skupna last, da smo v tej državi mi gospodarji,

tako dolgo se bodo morali razbiti na tej naši slogi vsi peklenski računi naših nasprotnikov.

Nasprotno pa, kadar se med seboj prepiramo, kadar se med nami pojavljajo punktaši in na novo

dele naš narodni plašč, takrat dajemo poguma vsem nasprotnikom v tujini. Zato je velika jugoslovenska politika ne samo politika našega notranjega miru in notranje utrditve, temveč tudi politika za obvarovanje miru v Evropi, za odvratanje vojne nevarnosti. Kdor danes ščuva Slovence proti Hrvatom, Hrvatov proti Srbom in Srbe proti Slovincem, ta je največji pomočnik vseh onih, ki strežejo našemu ljudstvu po življenju.

Čitali smo, kako so izjave g. Mačka tolmačili kot željo hrvatskega naroda po lastni državi in kako so že obljubljali, da bodo neke evropske države podpirale to željo. Na slovenske punktačije ni bilo takega odgovora. Slovincem naši zunanji sovražniki niso obljubili samostojne države. Zakaj ne?

Gotovo ste vsi videli zemljevide, kako so si zamislili neki politiki razdelitev Jugoslavije. Srbija bi zopet ostala država zase, Hrvati bi dobili novo državo, izgubili pa bi morje in Dalmacijo, ki bi postala italijanska, a slovenske države na tej karti ni.

Slovensko zemljo do Trbovelj in Celja bi si pridržali Italijani, štajerske kraje pa bi poklonili Avstriji in Madžarski. Iz tega se najbolj jasno vidi, kam vodi taka politika.

Te naše domače politične borbe so nas mnogo zadrževale pri delu. Imamo na dnevnem redu mnogo vprašanj, gospodarskih problemov, ki nas vse težijo, toda ta opozicija je s svojim počejem odvracala pozornost od teh vprašanj. Zdaj je država pokazala, da ji je dovolj raznih punktaških poizkusov. Državno sodišče je v nekaj primerih prav resno izpregovorilo svojo besedo. Ob sodilo je naše domače šenčurske puntarje,

ki se niso zavedali, da država ne more dopustiti, da bi jo smatrali za svojo igračko.

Te dni je državno sodišče izreklo tudi svojo obsodbo nad tako zvanimi zagrebškimi punktačijami. Dr. Maček je bil obsojen na tri leta. Država ne pusti, da bi se z njo igrali! Treba je pogledati samo v Nemčijo, kako postopajo tam z nasprotniki vladavine. Tam imajo za opozicionalce tabore, kjer jih imajo interniranih na tisoče in tisoče. V Nemčiji ne more niti en uradnik, ki je nasprotnik vladavine, ostati na svojem mestu. Tam so posegli ne samo v politične, marveč tudi v vse socialne, prosvetne in gospodarske organizacije, ki niso v skladu s smernicami vladavine. Listi smeje izhajati le, če pišejo za vladavino.

Borba je tam poostrena tako daleč, da oni, ki niso pristaši vladavine, skoro nimajo nikake pravice. Pa primerjajte našo domačo «diktaturo», zaradi katere se nekateri tako razburjajo, in povejte, koliko je bilo pri nas od te diktature prizadetih! V Nemčiji oni, ki so v taboriščih za internirance, niso nasprotniki edinstva nemškega naroda, medtem so se pri nas našli celo taki, ki se niso zadovoljili samo z akcijo doma, marveč so menili, da morajo priti na pomoč tudi našim zunanjim neprijateljem.

Država je dolgo prizanesljiva, toda tudi za prizanesljivost so meje, ki jih mora čuvati v svojo lastno korist.

Ze prej sem rekel, da imamo, če ima kdo razlog, biti dober Jugosloven, potem ta razlog zlasti mi Slovenci v korist svojega lastnega obstanka, v korist obstoja svojega rodu, razvoja naše prosvete, obstanka našega gospodarstva, v korist posameznika in naše družine. Hrvati in Srbi so mnogo večji in varnejši kakor mi, ki smo izpostavljeni romanski in germanski nevarnosti.

Naša skromna ped slovenske zemlje je predmet glavnih sovražnih načrtov, naperjenih proti obstoju Jugoslavije.

Mi smo tisti, ki moramo pokazati, da se zavedamo svojih dolžnosti do Jugoslavije, pokazati, da smo se resnično rešili suženjskega pojmovanja in da hočemo res biti sami gospodarji svoje usode.

Ničesar drugega ne dela naša stranka, kakor da kljuje vse pametne in trezne slovenske ljudi v fronto one velike narodne armade, ki ji je pokazal pot in svrbe naš vrhovni narodni voditelj Nj. Vel. kralj,

ki je tako dober Srb, kakor je dober Slovenec, ki ima tako dobro srce in globoko razumevanje za naše slovenske skrbi, kakor ga ima za hrvatske in srbske, mož, ki se zaveda, da sta ga pravičnost božja in zgodovinska vloga našega naroda postavila v usodnem trenutku na čelo te države ter mu poverila velikansko nalogo, da ta mali narod povede na pot sreče in blagostanja. Naša stranka hoče samo to, da v naši državi do kraja izvede jugoslovensko politiko, ki edina more zagotoviti tudi Slovincem narodni obstoj in gospodarski in socialni razvoj.

Zato vas pozivam ne glede na to, kateri stranki ste prej pripadali, da se združite vsi pod ono jugoslovensko zastavo, pod ono trobojnico, ki

Mirko Brodnik:

Golja

«Veš, da ga niti opazila nisem. Poznam ga, toda o njegovih čustvih se mi še sanjalo ni.»

«Zelo rad te ima», ji je povedal. «Dober fant je. Takega bi potrebovala. Časih poglej za njim in dobro besedo mu privošči. Hvaležen ti bo. Morebiti pride kdaj čas...»

«Kakšen čas?» ga je prestrašeno vprašala.

Ni ga razumela. Ali pa ga je in mu ni hotela priznati?

«Kmalu odidem», ji je rekel. «Domov se najbrž vrnem. Vso noč sem premišljal in zdi se mi, da bo tako najbolje.»

«Domov pojdeš in mene pustiš tu samo?» mu je očitaje rekla.

«Saj ne pojdem že danes», jo je potolažil.

«Hudo mi bo, ko te ne bo več», mu je priznala. «Saj veš, da si me vzela za sestro. Kdo te bo tolažil, ko mene ne bo?»

Zdrnil se je. Vedel je, kaj pomenijo te besede: «Ne bom te mogla pozabiti. Ljubim te, iz srca te imam rada», pomenijo te besede. «Hudo mi bo, ne vem, kaj bo z menoj», pomenijo...

«Saj bom mislil nate», je rekel, čeprav je vedel, da so te besede samo prazna tolažba, oblak dima, ki ga prvi veter razpodi.

Zal mu je bilo dekleta. Da, ko ne bi bila njegova ljubezen do Anice tako globoka, bi prišlo morda drugače...

In vendar utegne biti tako bolje. Pomislil je na Andrejca. Siromak jo ima rad...

Sedmo poglavje.

Megleno jutro nad Zagrebom. Osmo ura se bliža, vse polno ljudi je že na ulicah. Otroci hite v šolo, odrasli v službe. Na stotine avtomobilov povsod, da se komaj drug drugemu umikajo, presunljivo piskanje, svarilo pešcem, naj bodo previdni. Po tovarnah tulijo sirene, pisana množica kmetov se je zgrnila iz okolice v mesto.

Iz visoke hiše v neki ozki ulici je prav tedaj stopilo deklet. Poznajo jo že. Anica je. Ozrla se je okoli sebe, razpela dežnik, zakaj iz megle je pršilo, potem je zavila v glavno ulico, skozi vrvečo množico proti predmestjem. Tam nekje je tovarna, kjer dela.

Velika mračna zgradba, okoli in okoli obdana s strmim zidom. Pri vhodu stoje pazniki, mimo njih hite delavke, da ne bi zamudile. Osem bo ura, delo se prične. Takrat morajo že stati za stroji.

In ura za uro mineva. Stroji se vrte. Dolge proge blaga, svile se vlečejo iz njih. Sama lepa, lepa svila.

O, kolikokrat je že mislila Anica:

«Takle kos svile. Ovila bi ga okoli sebe, pa bi bila kakor tisti imenitne gospe, ki jih srečavam dan za dnem.»

Dà, zadnjič je prišla v tovarno neka gospa. Debelušasta, s pobarvanim obrazom. Morda žena kakega upravnega svetnika ali kaj podobnega.

Nadzornik je tako oprezno in ponižno hodil okoli nje, ko ji je razkazoval stroje in blago. Neprestano se ji je klanjal. Tudi ona je takrat gledala kose svile. Enega si je ovila okoli telesa, pa se ji je tako slabo podal, da je Anica kar smeh lomil. Komaj ga je skrila. Hudo bi bilo, če bi jo bil takrat videl nadzornik.

Dà, njej bi se tak kos svile vse drugače podal. Anica je vedela, da ima lepo postavbo. Koliko je že bilo fantov, ki so se ozirali za njo, ko je šla po mestu...

V službi se jo radi imeli. Pridna je bila. Ko je zadnjič ravnatelj ogledoval tovarno, jo je še posebej pohvalil. Svedea, saj mu jo je tisti prijazni odvetnik priporočil. Rekel je celo, da bo ona postala nadzornica, ko odide sedanji nadzornik v pokoj. To bo pa kmalu. Saj še ni dolgo, ko je pravil, da mu manjka samo nekaj mesecev do končanih službenih let.

Svila, sama svila. Kakor tanke nitke se predejo njene misli. Vse zmedeně so, druga z drugo se križajo, druga z drugo se prepletavajo. Kod vse blodijo. Doma, pri materi, pri... Dà, tudi k Janezu so prišle, ki jo je tako sramotno pustil. Bog ve, kako se počuti zdaj, ko je gospodar na Goljavi in spi druga pri njem v postelji? Dà, denar je imela. Zato jo je vzela. Zato je pustil njo, Anjco. Kako se je v njem zmotila. Ni mislila, da bo takšen, ko je tako prisegal ljubezen.

Svila, sama svila. Z njo se razpletajo misli. Neprestano hite k njemu. Njegovo sliko ima doma pod blazino. Vsak večer jo gleda, izpra-

Proti zobnemu kamnju

SARGOV KALODONT

nam je znak svobode našega naroda in pod katero edino lahko tudi slovenski rod najde svojo boljšo bodočnost.

Jugoslovenska zastava nam edino jamči obstoj našega naroda in nas čuva pred vsako nevarnostjo od zunaj in nam lahko pribori ono vlogo, ki nam pripada, vlogo nositelja zdrave in srečne narodne in mednarodne politike, vlogo naroda, ki ustvarja prosvetne dobrine in s svojim zadovoljstvom prispeva k zadovoljstvu vsega sveta.

Zato vas ne glede na bivše stranke pozivam v vrste naše velike stranke, ki hoče združiti pod svojim praporom vse trezne naše ljudi, da v bratskem sodelovanju utrdimo našo lastno srečo in našo bodočnost.

Gromko pritrjevanje in navdušeno vzklikanje kralju in Jugoslaviji sta sledili besedam ministra g. dr. Kramerja. Vzkliki kar niso hoteli ponehati.

Nato je izpregovoril za novomeške obrtnike g. Matko Malovič, ki se je udeležil velikega narodnega tabora v Nišu, ter je sporočil pozdrave srbskih obrtnikov in kmetov in v navdušenih besedah orisal nepozabne vtise, ki jih je napravil nanj mogočni niški zbor. Kdor je videl to globoko prepričanje v Nišu zbranega naroda, je dejal gospod Malovič, ta ne more nikdar več izgubiti vere v moč in zmago jugoslovenskega gibanja.

Zatem je predsednik zbora župan g. dr. Režek zaključil zborovanje ter se zahvalil obema ministroma za njuna izvajanja s poudarkom, da slovensko ljudstvo noče več starih strankarskih sporov, marveč da iz vsega srca podpira misel narodne sloge in edinstva.

Istega dne se je dopoldne in popoldne vršila pod predsedstvom senatorja g. Rajerja in ob prisotnosti ministrov gg. dr. Kramerja in Puclja

PRVA LETNA SEJA CELOTNEGA BANOVINSKEGA ODBORA JRKD ZA DRAVSKO BANOVINO.

Navzočni so bili mnogoštevilni senatorji in narodni poslanci in odposlanci iz vseh srezov banovine.

Banovinski tajnik JRKD g. dr. Zajec je podal obširno tajniško poročilo, blagajnik g. Maripa je poročal o strankinih financah. Obe poročili sta bili z odobravanjem sprejeti na znanje.

Nato sta podala svoji politični poročili ministra-gg. dr. Kramer in Puclj. O poročilih, ki sta bili sprejeti z velikim odobravanjem, se je razvila obširna razprava. Z veliko pozornostjo je bilo nato sprejeto poročilo senatorja g. dr. Rožiča o ljubljanskem vseučilišču in je bila v tem pogledu odobrena tudi posebna resolucija. Po

razgovoru, ki so se ga udeležili odposlanci iz mnogih srezov in v katerem so se pretresala razna organizacijska in socialna vprašanja, so bili sprejeti primerni sklepi.

V svrhu stalnega vodstva poslov banovinskega odbora JRKD je bil prevzet v ožji banovinski izvrševalni odbor g. Adolf Ribnikar z nalogo, da posveti svojo posebno pozornost tekočim zadevam banovinskega vodstva in tajništva.

Na predlog odposlanca g. Juvana je banovinski odbor sklenil, pozvati vse organizacije stranke v dravski banovini, da se dne 14. maja s posebnimi odposlanstvi udeleže proslave 25letnice Narodne strokovne zveze.

Z izrazom zaupanja obema ministroma, senatorjem in narodnim poslancem je bila seja banovinskega odbora zaključena.

Premogarjem je potrebna nujna pomoč

Hude dni preživljajo premogarji v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju. S 1. majem je odpovedala Trboveljska premogokopna družba delo zopet novim žrtvam. 412 premogarjev, med njimi 220 družinskih očetov, je odpuščenih. Mlajši samski delavci pa so ostali pri delu. Čemu prav ti? Ker je cenejša njihova moč in nima podjetje še skrbi, kaj bo z družinami pri pičlih dinarjih mezde.

Čemu pa sploh meče družba delavce na cesto? Ker pada raba premoga zaradi gospodarske stiske, kakor navaja družba. Dognano pa je, da se je znižala uporaba premoga le zato, ker noče družba znižati visokih cen premogu, ki niso v nikakem razmerju s padcem vseh drugih cen. Družba ne zniža cen, ker noče biti prikrajšana na dobičku. Zaradi nevarnosti manjšega dobička podjetnikov mora na cesto družinski oče, tisti dru-

žinski oče, ki je prejemal že leta namesto plačila beraško miloščino.

Če kmet dela že dolga leta v najhujši stiski in je delavec delal že leta za beraške mezde, zakaj bi tudi podjetje, kakor je Trboveljska premogokopna družba, ki je znosila že lepe milijone dobička iz dežele, ne zmanjšala dobička in ne znižala cene premogu, da bi postala spet konkurenčna.

Če je morala pretežna večina prebivalstva v dravski banovini v današnjih hudih časih pozabiti dobiček, se bodo morali tudi drugi odreči vsaj velikim dobičkom, ker ne gre pri teh za življenje in obstoj kakor pri mnogih delavcih in tudi kmetih. Žrtve gospodarske stiske morajo prevzeti nase vsi, ne samo siromaki.

Glede na ta položaj se je 27. aprila vršilo pri-banski upravi posvetovanje, kaj bi bilo treba

šuje jo, toda slika molči, ne dá ji odgovora...

Svila, sama svila...

In tako blodijo misli od osmih dopoldne do opoldne, od dveh do šestih. In potem odide domov, vsak dan, vsak dan. In tako teko tedni in meseci. Leto dni je že, kar je šla od doma...

Zdaj je v svojem stanovanju. Danes je leto dni in dva meseca, kar je ni več v domači vasi. Sama ne ve, kako se je spomnila tega dogodka. Ob obletnici je ni tako prijelo. Takrat je komaj pomislila, da ima doma še mater, ki nič ne ve o hčeri.

Danes jo je pograbilo kesanje. Mati trpi. Stara je že, sirota, in morda je mislila, da bo srečno ob njeni strani preživela svoja poslednja leta. Potem je prišel hčerin beg. Leto dni in dva meseca je že od tedaj. Mati ne ve, kod hodi njena Anica. Samo to ve, da se ji dobro godi. Samo to ji je pisala, nič drugega. Ni hotela, da bi Janez izvedel, da je še živa. Naj misli, da je ni več, da mu ne bo več grenila srca... In vendar: materi mora pisati. Ne sme biti tako neusmiljena, da bi jo pustila v negotovosti. Saj bi šla domov, pa zdaj še ne sme. Čeprav je že poteklo toliko mesecev, je rana v njenem srcu še zmeraj sveža, vsak dan se na novo odpira, vsak dan jo vnovič zaboli...

Dà, pisati mora materi. Potolažiti jo mora, poklicati jo mora k sebi. Domov se ne bo vrnila. Preblizu je še vse. In Janez je tam. Ne sme ga videti. In on ne nje.

In napisala je pismo:

Draga mati!

Od daleč Vam pišem, mati. V velikem mestu sem, delam, pozabljam dni, ki jih ni več. Srečna sem.

Zdaj, ko je že vse daleč za menoj, Vam lahko sporočim, kako se je takrat zgodilo. Zbežala sem od doma, ker me je on izdal. Nisem mogla prenesti strašnega udarca. Zato sem šla. Zato sem Vas morala užaliti. Odpustite mi, mati, drugače ni bilo mogoče. Najbolje je bilo, da sem bila za vse mrtva.

V Zagrebu sem. Dobro službo imam. Morda se še kdaj vrnem domov, ali pa pridite kaj Vi k meni. Vesela Vas bom. Sporočite mi, kako je doma in kdaj bi me mogli obiskati.

Le nekaj Vas prosim. Nikomur ne povejte, da sem se oglasila. Prilagam naslov neke svoje prijateljice. Njej pišite. Potem bo pismo gotovo prišlo v moje roke.

Sporočite mi, kdaj Vam naj pošljem denar, da pridete k meni. Zdaj dovolj zaslužim. Če se preselite v Zagreb, bova imeli še zmeraj obe dosti. In v kratkem se mi obeta še boljša plača.

Ne skrbite zame in kmalu mi pišite!

Pozdravlja Vas Vaša

Anica.

Še enkrat je skrbno prebrala pismo, potem ga je zapečatila in napisala materi naslov. Zadaj je podpisala eno izmed svojih prijateljic, da ne bi

kdo zvedel, da je ona pisala. In drugo jutro je pismo oddala.

Potem je čakala odgovora. Vsak dan ga je čakala. Toda dolgo ga ni bilo. Vsak dan je izpraševala prijateljico, ali je dospela zanjo pošta, toda prijateljica je vsak dan odkimavala:

«Nič ni bilo, Anica.»

Zakaj ji mati ne odgovori? Ali je užaljena, ker ji tako dolgo ni pisala?

Prišla je spet nedelja, ko ni imela službe. Ostala je v svoji sobici in nekaj brala. Zunaj je bilo pusto vreme.

Kuhala si je skromno kosilo. Mudilo se ji je, enajsta ura je že minila, toda komaj da je z delom začela. Kdaj bo kosilo kuhano?

Tedaj je nekdo potrkal na vrata.

«Naprej!» je zaklicala.

Vstopila je prijateljica. Resno je gledala, kar v zadrego je prišla, ko se je Anica vprašujoče ozrla vanjo.

«Kaj je?»

«Pismo sem prinesla», je rekla prijateljica.

Anica je veselo skočila k njej.

«Pismo?» je vzkliknila. «Daj ga sem!»

Srce ji je burno udarjalo. Mati ji je pisala. Sporoča ji, kdaj pride k njej, kdaj jo bo spet videla. Toda nenadoma ji je zastal dih. Kaj je to? Prijateljica je resna, vsa v skrbeh, prav nič veselega obraza ne kaže. Saj bi se morala z njo veseliti...

«Kaj je?» je pridrušeno ponovila.

nkreniti v rudniških revirjih. Posvetovanja so se udeležili zastopniki rudarskega glavarstva, ravnateljstva Trboveljske premogokopne družbe, predsedništva Delavske zbornice in delavskih strokovnih organizacij.

Delavski zastopniki so očrtali svoje bedno stanje, ki zahteva, da se nujno nekaj ukrene za brezposelne siromake. Nezaposlenim rudarjem in njihovim rodbinam je treba pomagati takoj. Zaščite pa so potrebni tudi rudarji, ki so še zaposleni, zakaj že dve leti znašajo rudarski zaslužki višjih kategorij po odbitku davkov in prispevkov za zavarovanje komaj po 592 Din mesečno, zaslužki nižjih kategorij pa komaj po 360 Din mesečno. Povprečno število šihov na mesec je bilo namreč 17, dnevni zaslužek pa 36 Din. Letos pa je na mesec povprečno 13 šihov in znaša zdaj povprečni najvišji mesečni zaslužek po odbitku vseh davkov komaj 348 Din.

Na posvetovanju so bili stavljeni predlogi, naj se čimprej poskrbi, da bi ministrstvo za gozdove in rudnike sporočilo, kje in s kakimi pogoji bi se dali v drugih rudnikih zaposliti brezposelni trboveljski premogarji. Najvažnejši sklep posvetovalnega sestanka pa je bil ta, da se je imenovala komisija, ki bo v samih revirjih proučila ves položaj. Komisijo sestavljajo rudarski glavar, oba sreska načelnika, zdravstveni poročevalec banske uprave in zastopnik Delavske zbornice.

Beda premogarjev je tolika, da s pomočjo ni odlašati. Na velikem premogarskem shodu v Toplicah pri Zagorju 28. aprila se je odločno podarjalo, da sta beda in izkoriščanje delavcev taki, da bi bilo potrebno delavce zaščititi s posebnim zakonom, ki bi uvedel nadzorstva nad podjetji. Delavci plačujejo od svojih najskromnejših zaslužkov vse predpisane davke, razne podjetniške družbe pa se na raznovrstne načine otrsajo svojih obveznosti.

Politični pregled

Razgovor med francoskim odposlancem Herriotom in predsednikom Zedinjenih držav Rooseveltom v Washingtonu je pokazal,

da sta Francija in Amerika složni

glede sodelovanja za ohranitev miru in ureditev svetovnih gospodarskih razmer. Tudi Amerika je odločno proti izpremembam mirovni pogodbe. Obe državi sta se zedinili v vseh važnejših toč-

kah, ki se tičejo gospodarske obnove sveta, in bosta složno nastopali

na svetovni gospodarski konferenci,

ki se bo pričela 12. junija v Londonu. Program te konference bo obsežen, ker so tudi vzroki in posledice gospodarske stiske številni in zapleteni.

DOPISI

DRAŽGOŠE. V nedeljo 7. maja bo pri nas spet veselo. Imeli bomo žegnanje in razveselili nas bodo s svojim gostovanjem Selčani. Sokol iz Selc priredi namreč ta dan ob 16. uri v našem Sokolskem domu tridejansko veseloigro «Poslednji mož». Po igri bomo še malo zaplesali. Vabljeni!

GORENJI LOGATEC. Dne 1. aprila je imela krajevna organizacija JRKD svoj letni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Med drugimi je poročal tudi narodni poslanec g. dr. Rape, katerega izvajanja so zborovalci z navdušenjem sprejeli in odobrili. — Pri občinski upravi so se izvršile zaradi smrti g. Ivana Riharja nastopne izpremembe: za županovega namestnika je bil od banske uprave imenovan notar g. Mrevlje, za občinskega svetovaleca pa g. Leskovec Valentin. Kot novi odbornik je bil pritegnjen k občinski upravi lesni trgovec g. Lenassi. — Zaradi prestopka po členu 4. zakona o zaščiti države je okrožno sodišče v Ljubljani pogojno za dobo dveh let obsodilo tukajšnjega župnika Skubica Antona na štiri mesece, organista Šemrova Leopolda na tri mesece in Gantarja Filipa na en mesec strogega zapora. — Pri Sokolu se je 23. aprila praznovala 10letnica ustanovitve z akademijo in igro «Krstom Jugovičev», ki se je podala prav dobro. Sokol se sedaj pripravlja na javni nastop, ki bo 10. in 11. junija, na kar že zdaj opozarjamo.

KOPRIVNIK V BOHINJU. Sokol priredi v nedeljo 7. maja popoldne spevoigro «Srce in denar». Ker bo ta dan žegnanje, bo po predstavi prosta zabava. Vabimo prijatelje, da nas posetijo.

LJUTOMER. Občni zbor sreske organizacije JRKD za srez ljutomerski bo 7. maja ob 10. dopoldne v Gornji Radgoni in ne 14. maja, kakor smo svoječasno poročali, na kar opozarjamo vse krajevne organizacije. O podrobnostih o občnem zboru bodo obveščene vse krajevne organizacije z okrožnico.

SVIBNO PRI RADEČAH. Zveza bojevnikov proslavi v nedeljo 7. maja ob 9. dopoldne petletnico postavitve spomenika in vojni padlim tovarišem. Po slavnostnih govorih predsednika Nanuta in vojnega kurata g. Bonača zapojejo domači fantje nekaj žalostink. Nato bo v šoli gledališka igra «Divji lovec». Tovariši in prijatelji, pridite na našo slavnost!

VRHE PRI SLOVENJGRADCU. (Smrt na kosa.) Za pljučnico je umrl tukaj v 69. letu starosti posestnik Janez Praprek, po domače Zavrat. Rajni je bil delaven in pošten mož in od vseh sosedov spoštovan. Mir tvoji blagi duši, ostalim naše sožalje! — Pred dnevi pa smo spremljali k večnemu počitku dobro mamico Marijo Rakovnikovo. Drago rajnico je vse rado imelo. Kljub vsakdanjim križem in težavam je bila vedno dobre volje. Uživaj pri Bogu plačilo!

GOSPODARSTVO

Potujoča kmetijska razstava in šola

Dne 22. t. m. je imel sejo banovinski odbor potujoče kmetijske razstave in šole v prostorih Kmetijske družbe. Seji je prisostvoval odposlanec izvršnega odbora v Beogradu g. inž. Tarasov, tajnik tega odbora. Na seji se je razpravljalo, kako naj se uredi in prilagodi našim razmeram potujoča kmetijska razstava in šola, ki pride v Ljubljano 1. junija. Iz Ljubljane krene «modri vlak» na 53dnevno pot po vsej banovini. Na tem potovanju obišče vse glavne postaje dravske banovine, ki so obenem središča z močnimi podeželskimi zaledji. Ustavila se bo na 52 postajah. Po deželi se snujejo v vseh krajih, kjer se bo razstava ustavila, krajevni odbori.

Pri ureditvi razstave sodelujejo: Kmetijska družba, Sadjarsko in vrtnarsko društvo, Vinarsko društvo, Šumarsko društvo, Higijenski zavod, Zavod za žensko domačo obrt, Zveza slovenskih zadrug, Čebelarstvo društvo, perutninarški odsek pri Kmetijski družbi, «Živalca» in banska uprava.

Vozni red «modrega vlaka» je že stalno določen, in sicer: Ljubljana 1. in 2. junija, Škofja Loka 3. junija, Kranj 4. junija, Tržič 5. junija, Lesce-Bled 6. junija, Jesenice 7. junija, Kranjska gora 8. junija, Bistrica-Bohinjsko jezero 9. junija, Vrhnika 10. junija, Logatec 11. junija, Rakek

Tedaj je prijateljica segla v torbico in počasi privlekla iz nje pismo. Njeno. Anižino pismo je bilo, ki ga je takrat pisala. Pod prijateljicini prstom je opazila rdeč listek. Kaj pomeni to? Ali ga mati ni hotela sprejeti? S sunkovito kretinjo ji ga je iztrgala iz rok.

Potem je kriknila. Na listku je bilo napisano: «Umrla!»

Zameglilo se ji je pred očmi, izgubila je zavest.

Osmo poglavje.

Sele čez dolgo se je prebudila. Ležala je na postelji, kar oblečena, in prijateljica ji je močila čelo. V prvem trenutku se ni zavedala ni, kaj se z njo godi. Sele potem se ji je vrnil nejasen spomin.

Mati je umrla. Mati! Edino, kar ji je še ostalo na svetu. Bog ve, kdaj ji je že umrla, kako dolgo že počiva pod zemljo. In Anica ni o tem ničesar vedela. Sele zdaj je zvedela.

Krčevito je zajokala.

Prijateljica se je sklanjala nad njo, božala ji je lepe temne lase in jo tolažila:

«Pomiri se, Anica... Nikar ne jokaj. Saj bo bolje...»

Toda Anica je ni poslušala.

Na ognjišču je prekipevala voda.

Sele čez dolgo je Anica vstala. Kakor bi bila vrtoglava, se je ozirala okoli sebe, njeni pogledi so obstali zdaj na ognjišču, zdaj na prijateljici, zdaj na oknu, odkoder je silil v sobo zaspani dan. In

vendar, čeprav so obstajali zdaj tu zdaj tam, niso ničesar videli...

Prijateljica ji je položila roko na ramo.

«Hud udarec te je zadel, Anica. Toda nikar ne obupaj...»

Vedela je, da so te besede samo prazna pena, da jih morda Anica niti ne razume, toda morala jih je povedati. Drugih ni znala.

«Pojdiva ven», je potem Anica tiho dejala. «Tu ne morem ostati.»

In šli sta. Prijateljica jo je prišla pod roko in jo vodila skozi množico. Kakor brez misli je stopala Anica po ulicah. Kakor otrok, ki ne ve poti, ki hodi slepo za materjo...

Oh, da bi bila to njena mati! Toda matere ni več — vnovič se je tega zavedla. Mati počiva v grobu, ne ve, kje je njena hči, kaj dela... Nihče ne ve za njo, nihče...

Dolgo sta hodili po ulicah. Potem jo je prijateljica odvedla na svoj dom.

«Kaj boš zdaj, sirota?» jo je vprašala.

«To, kar sem bila doslej. Delala bom... delala... delala...»

Glas ji je drhtel, ko je ponavljala te besede kakor v prazno. Roke so se ji igrale ob stolu, glava se ji je pobesila na prsi. Nekaj kakor dve globoki gubi se ji je pokazalo na čelu in trpka črta okoli ust.

Se jokati ni mogla. Ni našla solz, da bi v njih vtopila svojo žalost.

Ko se je zvečer vrnila domov, se je vrgla na posteljo. Sele tedaj so se ji spet vrnil solze.

Dolgo je jokala, da je bila vsa blazina mokra. In desnica ji je segla pod zglavje in prinesla izpod njega Janezovo sliko.

Dolgo jo je molče opazovala. Potem jo je pokrila z dlanjo.

«Vsega si kriv ti... vsega si kriv ti. In vendar te ne morem pozabiti...» je trpko tarnala.

In zjutraj se je vrnila na delo, resna, mirna. Napravila se je v črno obleko, v tisto, ki jo je imela drugače za praznike. Ni mislila, da jo bo kdaj nosila v žalosti za materjo. Nikoli ni tega mislila...

In spet se je valila svila iz stroja.

Svila, sama svila.

Premišljala je, kaj naj zdaj napravi. Ali naj ostane tu, ali naj se vrne domov, da vidi vsaj materin grob, ko matere same ni več? Ali naj se vrne med vse spomine preteklih dni, lepih, in žalostnih, veselih in strašnih? Srce jo je klicalo tja in se balo. In naposled je zmagala bojazen. Odločila se je, da ne pojde.

Ze prej je živela sama zase. Z nikomer v hiši se ni družila. Imela je posebno sobico. Nikomur ni bila v napotje in nihče njej. Če je koga srečala na stopnicah, ga je prijazno pozdravila. Samo z otroki je bila prijazna. Casih je izpregovorila z njimi besedico ali dve.

Ko se je drugi dan vračala domov, so jo spet obsuli v drugem nadstropju.

«Gospodična, gospodična...»

12. junija, Grosuplje 13. junija, Dobropolje 14. junija, Velike Lašče 15. junija, Ribnica 16. junija, Kočevje 17. junija, Višnja gora 18. junija, Trebnje na Doljenjskem 19. junija, Mokronog-Bistrica 20. junija, Novo mesto 21. junija, Črnomelj 22. junija, Metlika 23. junija, Brežice 24. junija, Videm-Krško 25. junija, Sevnica 26. junija, Laško 27. junija, Celje 28. junija, Sv. Jurij 29. junija, Rogaška Slatina in Šmarje 30. junija, Poljčane 1. julija, Pragersko 2. julija, Ptuj 3. julija, Ormož 4. julija, Središče 5. julija, Dolnja Lendava 6. julija, Ivanj-kovci 7. julija, Ljutomer 8. julija, Slatina-Radenci 9. julija, Gornja Radgona 10. julija, Murska So-bota 11. julija, HoHdoš 12. julija, Maribor 13. ju-lija, Ruše 14. julija, Vuhred-Marenberg 15. julija, Dravograd-Meža 16. julija, Prevalje 17. julija, Slovenjgradec 18. julija, Šoštanj-Topolšica 19. ju-lija, Šmartno ob Paki 20. julija, Litiya 21. julija, Domžale 22. julija in Kamnik 23. julija.

Razstavo bosta spremljala poleg stalnega di- rektorja še po dva strokovna predavatelja, v vsa- kem vagonu pa bo poseben tolmač. Razen tega bodo spremljali razstavo na svojem ozemlju pri- stojni sreski kmetijski referent, sreski gozdarski referent, sreski zdravstveni referent in sreski živinozdravnik.

Zvečer se bodo predvajali filmi in prirejala strokovna predavanja. Razstava bo obsegala vse panoge kmetijskega gospodarstva, zdravstveno in živinozdravniško razstavo.

Drevesničarji in sadjarji v Škofjo Loko!

V soboto 6. maja bo v Škofji Loki redno letno zborovanje drevesničarskega odseka Sadjarskega in vrtnarskega društva. S tem zborovanjem bo združen tudi zlet drevesničarjev in sadjarjev v tej prastari postojanki slovenskega sadjarstva in sto let starega gorenjskega drevesničarstva. V vseh slovenskih pokrajinah današnje dravske banovine in po vseh slovenskih krajih nekdanje Goriške in Koroške rase škofojeloško drevje. Zato si hočemo tudi drevesničarji iz drugih krajev ogledati ta kraj in njegove zanimivosti ter s tem pripomoči k medsebojnemu spoznavanju. Vab- ljeni so tudi vsi napredni sadjarji, kajti nič ni po- trebnejše kakor sodelovanje drevesničarjev in sadjarjev v vprašanih vzgoje sadnega naraščaja. Drevesničarji bodo veseli, ako jih sadjarji opo- zoriyo na njihove napake, in bodo radi upoštevali

njih želje. Zato 6. maja vsi napredni sadjarji v Škofjo Loko!

Dnevni red bo: ob 12. odhod z vlakom iz Ljubljane v Škofjo Loko; po prihodu ogled dre-

vesnic v Žabnici in v Dorfarjih pri Škofji Loki; ob pol 4. zborovanje drevesničarjev in sadjarjev drevesničarskega odseka Sadjarskega in vrtnar- skega društva v društvenem domu v Škofji Loki

Večkrat jim je že prinesla bonbonov. Zato so jo radi imeli.

Danes jih je tako tuje pogledala, da so se kar prestrašili.

«Kaj je gospodični?» so v mislih ugibali. Toda vprašati se ni nihče upal.

Tudi v tovarni je bilo tako. Odtujila se je vsem. Nihče ni vedel, zakaj. Samo prijateljica, ki ji je prinesla žalostno vest, samo ona je vedela, pa ji je obljubila, da nikomur ne pove. Prav nikomur.

Nekaj dni nato so jo poklicali v pisarno in ji povedali, da pojde nadzornik drugi teden v pokoj. Rekli so ji, da so odločili njo za njegovo mesto.

Hladno se je zahvalila.

Čudili so se njenemu vedenju, ker niso vedeli, kaj pomeni, toda slutili so, da se ji je moralo pripetiti nekaj strašnega.

Črno oblečena je hodila potlej na delo in z dela in ljudi se je ogibala.

V tovarni pa je iz strojev tekla svila.

Svila, sama svila.

Deveto poglavje.

Prav tiste dni se je Janez odpravljal na pot domov.

Kar smo ga zadnjič srečali, se je v Slavoniji dosti izpremenilo.

S Perso sta bila dobra prijatelja. Nič več.

Janez je poskrbel, da sta se Andrejec in Persa večkrat videla. Počasi se je podrla stena,

ki je prej stala med njima. Persa je čutila, da si Janeza ne bi mogla pridobiti. Tudi silila ni vanj. Če je le mogla, mu je prikrila svoja čuvstva.

Tembolj pa se je približevala Andrejcu. Ubogi drvar, ki je bil do smrti vanjo zaljubljen, je bil ves srečen, ko je opazil, da se ga ne ogiblje več. Hvaležen je bil Janezu, ki je bil tako dober, da ju je družil.

In nekega dne, ko se je Janez šele kesneje vrnil z dela, je opazil, da ni ne Andrejca ne Perse, ki sta ga drugače vsak večer počakala, da so potem skupaj kramljali.

«Kam sta le šla?» si je mislil in hotel pogledati za njima.

Tema je že bila. Stopil je okoli hiše, še dalje k potoku in tam med grmovjem, kjer se je prvič na samem sestal s Perso, ju je videl. Stala sta tesno objeta.

«Zdaj je moja naloga opravljena», si je rekel. «Zdaj lahko odidem.»

Prijetna zavest, da je drugemu pomagal, mu je osrečila srce.

«Sam si nisem mogel ustvariti sreče...» si je rekel. «Vsaj drugim sem jo.»

Ko sta se čez dolgo vrnila v hišo, ju je čakal že na pragu. Videl je Andrejca, ki mu je obraz od sreče kar žarel, videl je Perso, ki so ji rdela lica.

«Janez!» je vzkliknil Andrejec. «Janez!...»

Nič pametnega se ni mogel spomniti. Tako mu je prekipevalo srce.

Janez se je prijateljsko nasmehnil. Hudo- mušno je pogledal Perso, da je v zadregi pobesila oči.

«Nič ni treba praviti. Vse vem», je veselo dejal. «Da bi bilo srečno!»

Povedal jima je, da se misli v nekaj dneh vrniti domov.

V dolgih nočeh premišljanja in zdvajanja je videl, da ga takšno življenje ubija. Povsod, ka- mor pride, je tujec. Tudi tu je bil, čeprav je imel prijatelje. Povsod bo, kamor pride. Zato se je odločil, da se vrne domov.

V osamljenosti je trpel. Spomin na Anico je bil še prav tako živ kakor prvi dan, ko je iz- ginila. Le njegov obup je bil še večji. Vedel je, da je tu ne najde. Naj gre kamorkoli — doma bo najprej zvedel za njo.

In res je šel. Tujec, kakor je bil prišel.

Samo od Andrejca se je res od srca poslovil. In od Perse.

Po slavonskih ravninah je hitel vlak, ki ga je vozil nazaj domov.

CETRTI DEL.

Prvo poglavje.

Mesec dni je bila zaprta koča pod hribom, kjer je stanovala nekoč Aničina mati.

Nekega dne je prišel v vas popotnik. Zavit je bil v plašč z visokim ovratnikom in klobuk si je potlačil globoko na čelo. Nihče ga ni spoznal. Stopal je po vaški cesti, gledal po hišah in časih

V PRALNEM KOTLU SOLNCE NIKDAR NE ZATONE!

Kadar postavimo perilo v raztopini Radiona na ogenj, prične Radion svoje delo. Milo, ki ga ima Radion v sebi, omehča in razkroji nesnago na milijone čisto majhnih kisikovih mehurčkov potisne čistilno peno mila skozi tkanino in jo naredi snežno-belo. Tako čisti in beli Radion, oboje hkrati, previdno in brez Vaše pomoči.

Schichtov RADION

DELUJE V KOTLU KAKOR SOLNCE NA TRATI!

po temle sporedu: nagovor predsednika Sadjarskega in vrtnarskega društva, nagovor predsednika drevsničarskega odseka, poročilo tajnika, volitve novega odbora drevsničarskega odseka, predavanje o metodah drevsničarstva in zahtevne sadjarjev do drevsničarjev.

Zvečer povratek v Ljubljano. V nedeljo dopoldne se zberemo ob času, ki se določi na zborovanju, pred poslopjem Kmetijske družbe v Ljubljani in se odpeljemo na ogled drevsnice Kmetijske družbe na Bokavcih. Ob 10. vsi na redno letno skupščino Sadjarskega in vrtnarskega društva v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti 22!

Udeležencem letne skupščine in drevsničarskega shoda je dovoljena polovična vožnja do Ljubljane in nazaj od 4. do 10. maja. Posetniki naj kupijo do Ljubljane cele vozovnice, ki bodo veljale tudi za vožnjo nazaj.

Tedenski tržni pregled

ZIVINA. Na zadnjem mariborskem sejmu so bile za kilogram žive teže naslednje cene: voli, debeli, 4 do 5 Din, poldebili 3 do 3,50 Din, voli za rejo 3,25 do 3,75 Din, krave za klanje, debele, 3 do 4,50 Din, plemenske 1,50 do 2,50 Din, klobasice 1,50 do 1,75 Din, molznice in breje 1,50 do 2,75 Din, mlada živina 4 do 5,30 Din, teleta 4 do 5 Din.

KRMA. Na mariborskem trgu so prodajali sladko seno po 70 do 75 Din, kislo seno po 55 do 60 Din, deteljo po 80 Din in pšenično slamo po 50 do 55 Din za 100 kg.

SVINJE. Na mariborskem svinjskem sejmu so bile cene svinjam od 7 do 9,50 Din za kilogram žive teže, prasci pa so se prodajali po 100 do 200 Din.

JAJCA. Na ljubljanskem trgu so po 16 do 19 kosov za 10 Din.

JABOLKA. Na ljubljanskem trgu so: slaba jabolka po 2, a lepa po 5 do 6 Din.

Vrednost denarja

Na borzah smo dobili v devizah (prišteti je treba premijo 28,5 %):

1 holandski goldinar za 23 do 24 Din;
100 nemških mark za 1311,25 do 1322,05 Din;
1 dolar za 51,74 do 52,03 Din;
100 francoskih frankov za 225,88 do 227 Din;

100 italijanskih lir za 298,24 do 300,64 Din;
100 češkoslovaških kron za 170,90 do 171,76 Din.
Vojna škoda se je trgovala po okrog 190 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 43 Din.

Sejmi

8. maja: Črensoveci, Črna, Šmarje pri Jelšah.
9. maja: Dravograd, Šmarje.
12. maja: Malina (srez Brežice), Teharje, Koprivnik, Zagorje, Velika Loka, Slovenjgradec.
13. maja: Gradac.

Kratke vesti

— **Absolventom kmetijskih šol Dolenjske.** V dneih 24., 25. in 26. t. m. bo v Novem mestu v poslopju ljudske šole vinarska razstava. Ob tej priliki se namerava sklicati sestanek absolventov kmetijskih šol za Dolenjsko in organizirati podružnico zveze v Novem mestu. Vabljeni so torej tovariši absolventi na ta sestanek, da se pogovore o organizaciji in njenem delu ter da se izvoli pripravljalni odbor. Za poset vinske razstave bo najbrže dovoljena polovična vožnja po železnici.

— **Prireditve vinogradnikov v Novem mestu.** Sedmi redni občni zbor Vinarskega društva za dravsko banovino v Mariboru, peti vinarski kongres in vinska razstava z vinskim sejmom se bodo vršili 24., 25. in 26. maja v Novem mestu. Občni zbor bo na verandi hotela «Metropola», vinarski kongres in vinska razstava s sejmom pa v telovadnici ljudske šole v Novem mestu. Poučni izlet 25. maja bo na Otočec—Stari grad—Trško goro—Bajnof. Potovanje se bo vršilo z avtobusi od 14. do 19. Na Bajnofu priredi predsednik novomeške podružnice Vinarskega društva malo južino za izletnike. Izlet v Belo krajino bo 26. maja, in sicer z avtobusom iz Novega mesta čez Gorjance v Metliko in metliške vinograde. Za ogled vinogradov in metliških znamenitosti je določen čas od 10. do pol 14. Z vinogradniki in drugimi odločilnimi činitelji je novomeška podružnica že stopila v zvezo in jih prosila, naj organizirajo ogled vinogradov in omogočijo izletnikom strokovno pokušnjo metliških vin. Za potovanje iz Metlike v Črnomelj in ogled mesta Črnomlja je določen čas od pol 14. do 15. Od 15. dalje bo čas na razpolago za pot do Semiča in za ogled semiških vinogradov. Prireditve bodo nudile mnogo poučnega.

DOMAČE NOVOSTI

* **Svečano zborovanje Rdečega križa** je bilo v nedeljo v Ljubljani. Prisotstvovali so mu odposlanci iz vse države. Ljubljansko občinstvo se je posebno zanimalo za poizkus, ki je bil ob tej priliki prirejen na Kongresnem trgu, da se preizkusi spretnost naših samaritanov in gasilcev. Prirejen je bil namreč navidezen bombni napad na Ljubljano iz sovražnega letala. Letalo je navidezno vrglo bombe, ki so navidezno ubile nekaj ljudi, a nekaj so jih navidezno omamile s strupenimi plini. Razen tega so bombe navidezno užgale eno hišo. Naši samaritani in gasilci so se prav dobro izkazali in je ves poizkus vzorno uspel.

* **Slovesna izročitev visokega odlikovanja.** Nj. Vel. kralj je podelil visoko odlikovanje kovaškemu mojstru g. Francu Zoriču iz Žadovinka pri Krškem, namreč srebrno Karadjordjevo zvezdo z meči. Odlikovanje je bilo odlikovancu na svečan način izročeno preteklo nedeljo. G. Zorič si je pridobil odlikovanje za svoje hrabre čine in požrtvovalnost kot rezervni konjenik leta 1919. na korški fronti. Čestitamo!

* **Nova ureditev pristojbin za zdravljenje v javnih bolnišnicah.** Minister za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi finančnega zakona za leto 1932./1933. predpisal izpremembe in dopolnitve v pravilniku o bolniških taksah za zdravljenje v državnih in banovinskih bolnišnicah in bolniških ambulancah. Poslej bodo znašali stroški za oskrbo v državnih bolnišnicah (razen v bolnišnicah za duševne bolezni) v tretjem razredu 25 Din na dan. V državnih bolnišnicah za duševne bolezni bo znašala taksa 20 Din na dan, v drugem razredu 40 Din, v prvem razredu pa 80 Din. Člani urada za zavarovanje delavcev, človekoljubnih železniških skladov, bratovskih blagajn in drugih ustanov za zavarovanje delavcev in nameščencev morajo plačati, če se zdravijo v drugem ali prvem razredu, na račun bolniških stroškov razliko med takso za tretji in takso za drugi, odnosno prvi razred. Aktivni in upokojeni državni in banovinski nameščenci civilnega reda, upokojeni oficirji in vojaški uradniki, aktivni in upokojeni orožniki in rodbine vseh teh oseb imajo pravico do brezplačnega zdravljenja v vseh javnih bolnišnicah v tretjem razredu. Če se zdravijo v drugem ali prvem razredu, plačajo razliko med takso za tretji razred

mu je ušel pogled v hrib, kjer so se nekoč košatili gozdovi. Ušel mu je tja proti koncu doline, kjer je nekoč ponosno gledala izza temnega ozadja bela Goljava.

Resno je gledal popotnik. Miren, skoraj mrzel je bil njegov pogled. Potem je zavil pod hrib.

Začudeno je pogledal, ko je videl zapahnjene oknice, zaprta vrata. Kaj pomeni to? Ali ni nikogar doma?

Potrkal je na vrata. Votlo je zabobnelo. Odgovora ni bilo. Nekaj časa je še čakal. Morda le kdo pride in mu odpre. Toda nikogar ni hotelo biti. Zalosten se je obrnil proti vasi. Med drevjem, ki je davno izgubilo listje.

Zavil je h Kavecu. Na dvorišču je zalajal pes, skozi okno je pogledala gospodarjeva glava.

«Koga pa iščete?» se je začul ukazovalen glas. Popotnik ni odgovoril. Stopil je k vratom in jih odprl.

V veži je bilo temno. Komaj da je našel vrata v izbo. Na pragu je obstal.

«Dober večer, boter!»

«Kdo pa je?» je vnovič vprašal Kavec in pogledal iznad naočnikov.

«Kaj me ne poznate?»

«Ježeš, Kosmačev Janez!» je vzkliknil gospodar in skočil s stola, kakor bi ga bila kača ugriznila. «Kaj si še živ? Odkod prihajaš?»

«Še sem živ,» je potrdil Janez, «pa še kako. Od daleč prihajam.»

Sedel je za mizo.

«Kaj te je prineslo sem?» ga je radovedno vprašal Kavec.

«K Smrekarici sem hotel iti, pa ni nikogar doma. Ali se je mar preselila?»

«Preselila se je. Manjše stanovanje je dobila. Tam za cerkvijo.»

«Kje?» se je začudil Janez, ki ga še zmeraj ni razumel.

«Umrla je,» je hitro odvrnil Kavec. «Mesec dni bo že tega. Žalost jo je vzela,» je dodal. «Saj veš, da ji je hči izginila, kar jo je tako potrla. Nekega jutra so jo dobili mrtvo.»

Janez je sklonil glavo in ni izpregovoril besede. Srce ga je zabolelo, kakor bi mu bila umrla lastna mati...

«Mrtva... mrtva...» je potem neprestano ponavljal. «Anica..., potem pa še njena mati...»

Kavec ga je molče opazoval. Gospodinja je prav tedaj stopila čez prag in pogledala v izbo. Tudi ona ga ni takoj spoznala. Šele, ko je dvignila glavo in pogledal proti vratom, je presenečeno vzkliknila.

Tedaj je Janez vstal.

Kakor bi bil nenadoma izbrisal vso žalost, ki ga je prej prevzela, se mu je spet zresnil obraz in rekel je:

«Saj je tista hiša pod hribom še vaša?»

«Čigava pa!» je bahavo odvrnil Kavec.

«Ali bi mi jo dali v najem?»

«Seveda bi jo dal. Bolje bo, kakor če bi ostala prazna, je veselo dodal Kavec. «Lani jo je imel še tvoj oče. Ali ne pojdeš domov?»

«Ne, je odvrnil Janez. «V tisto hišo bi šel. Koliko hočete na leto?»

«Toliko, kolikor je oče dejal. Saj ni veliko. Dva tisočaka. Njiva je zraven in kos travnika. Saj ni dosti.»

«Dobro je, velja!» je kratko rekel Janez. «Nocoj bi že rad tam spal.»

«Prav, prav,» je potrdil Kavec in si pri tem mislil: «s to hišo imam srečo. Zmeraj jo dobro oddam. Lani staremu, letos sinu.»

Drugo poglavje.

Stari Kavec je dal Janezu ključ. S težkimi koraki se je mladi Kosmač vrnil pod hrib.

Odklenil je potemnela vrata. Ključ je zaškripal. Videlo se je, da jih že dolgo ni nihče odprl. V kuhinji je bilo zatohlo in v izbi je še ležal težak vonj po svečah. Poslednji spomin na pogreb.

Kar dušilo ga je. Na široko je odprl okna, da je padlo nekaj svetlobe v izbo. Mračilo se je že in komaj je razločil obrise pohištva. Na mizi je še stala petrolejka. Prižgal jo je in privil steno. Ko se je sklanjal nad njo, se je zazibala na steni njegova senca, da ga je skoraj groza obšla.

Šele, ko je luč jasno zasvetila, je postalo v izbi prijazneje.

Ničesar ni imel s seboj. Kovčeg je bil pustil na postaji in naročil, naj mu ga drugi dan pošljejo.

(Dalje prihodnjič.)

in takso, ki je predpisana za drugi, odnosno prvi razred. Takse za intervencije, zdravila, obveze in drugo se plačajo ne glede na razred, v katerem se zdravijo. Rodbine aktivnih oficirjev, podoficirjev in redovov nimajo pravice do brezplačnega zdravljenja v civilnih in javnih bolnišnicah. Za siromašne bolnike, ki so državljani takih držav, s katerimi ima naša država medsebojno pogodbo o vzajemnem plačevanju bolniških stroškov, plača bolniške stroške za njihovo zdravljenje v javnih bolnišnicah v tretjem razredu ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Določila tega pravilnika ne veljajo za zdravljenje v kliničnih in vojaških bolnišnicah. Ostala določila prejšnjega pravilnika so neizpremenjena, razen točke, ki govori o taksah za intervencije, zdravila, obveze in drugi material, ki določa po novih izpremembah pregled in zdravljenje s rentgenskim aparatom. V banovinskih, mestnih in zasebnih bolnišnicah s pravico javnosti določi višino in način plačevanja oskrbovalnih stroškov tudi nadalje pristojni ban po odobritvi ministra za socialno politiko in narodno zdravje.

* **Za jubilejno proslavo NSZ je dovoljena četrtniška vožnja.** V prihodnjih dneh bo NSZ razposlala podružnicam in ostalim društvom izkaznice, s katerimi bodo udeleženci uživali 75odstotni popust na vseh progah in za vse vlake razen orientekspresa. Posamezniki lahko dobijo izkaznice naravnost pri tajništvu NSZ. Ljubljana, Delavska zbornica. NSZ vabi vse delavstvo, njegove prijatelje in vso ostalo narodno javnost, da se v velikem številu udeleži jubilejne proslave in razvitja prapora, ki bo 14. maja na Taboru v Ljubljani.

* **Razstava slovenske cerkve.** Umetnostno zgodovinsko društvo priredi v okviru jesenske razstave Ljubljanskega velesejma s sodelovanjem velesejske uprave in akademskega slikarja Toneta Kralja v paviljonu, v katerem se je lani vršila razstava «Žena v slovenski umetnosti», razstavo slovenske cerkve. Razstava naj pokaže lepoto vlogo cerkve v naši pokrajini, njeno umetnostno bogastvo v notranjščini in podrobnostih, njen zgodovinski razvoj in njeno sodobno stanje. Razstavljene bodo fotografije, risbe, načrti in tudi nekaj originalov.

* **Gradba banovinske ceste Pragersko—Sveti Lovrenc na Dravskem polju.** Od Pragerskega preko Cirkovec k Sv. Lovrencu na Dravskem polju se je pričela gradba nove banovinske ceste. Dela bodo najbrže dovršena do konca maja. Splošna želja prizadetega prebivalstva je, da se čimprej zgradi tudi spodnji cesti od Rač na Cirkovce in iz Šikol na Moste. Proračun za obe te cesti je že odobren.

* **Obsodba dr. Mačka.** Dne 29. aprila donodne je državno sodišče za zaščito države v Beogradu razglasilo sodbo v razpravi proti zagrebškemu odvetniku dr. Vladimiru Mačku. Sodbo je prečital in razglasil v imenu Nj. Vel. kralja predsednik senata Vasa Petrović. Sodišče je spoznalo, da je dr. Vladimir Maček kriv, da je v času od 5. do 7. novembra lanskega leta v Zagrebu s svojimi prijatelji izdelal, podpisal in zamenjal z gotovimi osebami znane zagrebške punktacije, ki zahtevajo, naj se naša država v državnopravnem pogledu povrne v stanje pred 1. decembrom leta 1918., s čimer je zagrešil zločin po členu 3. zakona o zaščiti države in se zato kaznuje na tri leta strogega zapora.

* **Gozdni požari.** Te dni okoli poldneva se je pričel valiti v gozdličevju nad škofjeloško elektrarno v Vincarjih gost dim, ki se je vedno bolj širil. Na nepojasnen način je pričel goreti gozd, posajen z mladimi smrekovimi in borovimi nasadi. Ogenj se je širil z veliko naglico, ker so bila tla nastlana z listjem. Požar bi se bil lahko prav nevarno razširil, pa so ga k sreči ljudje dovolj zgodaj opazili in tudi pogasili. Gorelo je na parcelah starološkega župana Antona Hafnerja, posestnika Franca Trilerja in Matevža Berčiča, obeh iz Stare Loke. Škoda ni velika. Uvedena preiskava je prišla do zaključka, da utegne biti požigalec neki domačin, slaboumnik, pri katerem so dobili škatico vžigalic. Še istega dne je nastal

pod Planico sredi goščave drug požar, ki je bil po obsegu precej velik. Gorelo je na parceli posestnika Leona Detele iz Stražišča pri Kranju.

* **Velik požar v Dražencih.** V noči na nedeljo je razburil prebivalce Dražencev prestrašen krik, da gori. Vaščani so prestrašeni zbežali na prosto ter našli stanovanjsko hišo najemnika Svenška, upokojenega tovarniškega nadzornika, v plamenih. Zaradi silneoa vetra se je ogenj kmalu preneseel na sosedno s slamo krito Polajžarjevo hišo. Tudi tu je ogenj kaj kmalu opravil svoje, posebno še, ker je bilo občutno pomanjkanije vode in so jo črpali le iz domačih vodnjakov. Na kraj nesreče je prihitelo domače gasilno društvo, nato pa gasilci iz Ptuja in Hajdine.

* **Smrt na potu.** Pred dnevi so našli mrtvega ob potoku Višnjici blizu Krke Franca Kuhlja. Ležal je na bregu, poleg njega pa njegov vedni spremljevalec psiček. Mož se je dan poprej zvečer vračal z Muljave in mu je na ozki brvi spodrsnilo, da je padel v vodo. Toliko moči je še imel, da se je zavlekel na breg, kjer so ga zjutraj našli.

* **Smrtna nesreča v gozdu.** Te dni so bili mariborski reševalci poklicani v škofijski gozd za Betnavo pri Mariboru. Pri sekanju je podrla drevo 73letnega posestnika Alojzija Obrehta iz Spodnjega Radvanja. Ko so reševalci prispeli na kraj nesreče, so našli starčka že mrtvega. Dobil je hude notranje poškodbe in ranjen je bil tudi na glavi.

* **Kap ga je zadela.** Te dni je bila ljubljanska policija obveščena, da so našli za skladiščem na gorenjskem kolodvoru mrtvega neznanega moškega. Ugotovili so, da gre za brezposelnega delavca Janeza Mahkoveca, doma iz Laz pri Kresnicah, starega okrog 30 let. Mahkovec je opoldne legel na zaboj za skladiščem in se tam solnčil. Okrog 15. sta govorila z njim še dva delavca, že četrte ure pozneje so ga pa našli mrtvega. Policija je ugotovila, da ga je zadela srčna kap.

* **Nevaren ogenj na Dravskem polju.** Nedavno je nenadno nastal ogenj v gospodarskem poslojpu posestnika Josipa Nahbergerja v Trničah pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Medtem ko je gospodarsko poslojpe zgorelo, so gasilci od Sv. Janža in domačini obvarovali stanovanjsko hišo in sosednja poslojpa pred ognjem. Z gospodarskim poslojpm so zgoreli tudi vsi poljski pridelki in druge premičnine, medtem ko so živino še pravočasno rešili. Škoda je le delno krita z zavarovalnino.

* **Viničarija v plamenih.** V Kaniži pri St. Ilju je pogorela viničarija g. Koleriča iz Avstrije. Viničarja z družino so komaj rešili. Streti so morali okensko omrežje, da so spravili ljudi iz gorečega poslojpa.

* **Tovarna pohoštva v Vintgarju pogorela.** Zjutraj 28. t. m. je nastal požar v tovarni pohoštva «Vintgarju» v Gorjah pri Bledu. Na pomoč so prihiteli takoj gasilci iz Gorij, ki tovarne same niso mogli več rešiti, pač pa so ubranili ognja bližnjo hišo in žago. Podjetje je bilo znano daleč naokrog in tudi izven naših meja; bilo je last tovarnarja Ivana Goloba in je zaposlovalo pred krizo okrog 100 delavcev. Zdaj je moralo zaradi splošne gospodarske stiske obrat nekoliko skrečiti in je imelo zaposlenih samo okrog 30 delavcev. Zgorelo je mnogo pohoštva, več vagonov lesa, nekaj strojev in precej orodja. Bajje gre za požig.

* **Samomor slovenske služkinje v Zagrebu.** V Zagrebu na Tuškancu so našli nezavestno 28letno služkinjo Faniko Škvorčevu, ki je pila lizol. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer ji pa niso mogli več pomagati. Vzrok samomora je bila bajje nesrečna ljubezen.

* **Požari pri Ptujju.** Nedavno zvečer je nastal požar v gospodarskem poslojpu posestnika Franca Trčka v Šikolah. Zaradi hudega vetra se je ogenj razširil tudi na sosednja poslojpa Marije Draškovičeve, posestnika Andreja Letonje, Janeza Selana in nekaterih drugih. Vsega skupaj je požar uničil 16 objektov, večinoma gospodarskih poslojpij, ki so bila po večini lesena in krita s slamo. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Cirkovc, Mihovcev, Sv. Janeza, Slovenske Bistrice, Ptuja, Zgoranje Poljskave in drugod. Po napornem gašenju se

ASPIRIN
TABLETE

zanesljivo učinkujejo pri
BOLEČINAH V
SKLEPIH,
prehladu, zobobolu, gla-
vobolu, in revmatizmu.
Zahtevajte vedno origi-
nalne zavitke.

V. z. Jožef k. d.
Zagreb, Gajeva 32.

BAYER

Oglas je registrir.
pod br. 27.822
od 23. XII. 1932.

je gasilec posrečilo ogenj omejiti in preprečiti, da ni postala vsa vas žrtev požara. Pri gašenju sta bila opečena posestnika Trček in Selan, ki so ju morali prepeljati v ptujsko bol. šnico. Dalje je gorelo ponoči v Prepoljah. Ogenj je nastal pri posestniku Jakobu Habjaniču, kateremu je s slamo krita hiša pogorela do tal. Zaradi vetra se je pa ogenj razširil tudi na sosedno poslojpe Marije Bremzljive in na gospodarski poslojpi posestnika Antona Dobnika in Ivana Rozmana. Pri reševalni akciji so delovali gasilci iz Pesk, od Sv. Janeza, iz Cirkovc, Hajdine pri Ptujju in od drugod. Zaradi pomanjkanja vode je bilo gašenje precej otežkočeno. Vse kaže, da je na delu zlobna požigalecva roka.

* **Dva požara.** Te dni je gorelo pri posestniku Krašovcu v St. Vidu pri Stični, dan nato pa pri posestniku Jožefu Hauptmanu v Zagošči pri Temenici. Ogenj je nastal v stanovanjski hiši in se je zelo naglo razširil. Na pomoč so takoj prihiteli gasilci iz Javorja in nji mse je zahvaliti, da se ogenj ni razširil tudi na bližnji skedenj in druga gospodarska poslojpa.

* **Umrli je za rano z nožem.** Posestnik Ivan Šešerko iz Ločkega vrha je bil 27. marca zaposlen s svojo ženo v vinogradu posestnika in sedlarskega mojstra Ivana Polanca iz Ločkega vrha pri Svetem Urbanu. Med zakoncem je prišlo pri tej priliki do prepira in je Marija Šešerkova zaprosila Polanca, da ji izroči jopico, ki jo je imela spravljeno v njegovi sobi, ker se je hotela vrniti domov. Polanec je hotel ženi ustreči in se je napolil v sobo, kamor je prišla za njim tudi Šešerkova. Kmalu nato je stopil v sobo še Ivan Šešerko, ki je bil že nekoliko vinjen, in je izzval nov prepir z ženo. Polanec je glede na to ravnanje posvaril Šešerka, kar pa je tega tako ujezilo, da je pograbil žepni nož in zadal globoko rano Polancu v hrbet pod lopatico. Polanec ni smatral rane za tako resno in se je zdravil doma. Postajalo pa mu je vedno slabše in je 18. t. m. zaradi rane umrl. O tem je bilo obveščeno ptujsko sodišče. Raztelesenje je dognalo, da se je rana okužila in je nastopilo zastrupljenje.

* **Uboj.** Predzadnji ponedeljek zjutraj je postal žrtve fantovskega pretepa v škocijanskih hribih 27letni Jože Jene iz Vozunika pri Boštanju. Dobil je z debelim kolom po glavi močan udarec, kateremu je v nekaj urah podlegel.

* **S kolom po glavi.** Nenavadno sirov napad se je ponoči na velikonočni ponedeljek pripetil v Stajah pri Igu. Posestnikov sin Valentin Križman se je ob 22. uri vračal iz gostilne na Igu domov v Staje. Domači so mu odprli. A preden je legel, je stopil še ven pogledat k živini. Čim je zapustil domači prag, ga je na česti nekdo s kolom udaril tako silno po glavi, da se je Valentin zgrudil nezavesten na tla. Na pomoč je bil poklican z Iga zdravnik g. dr. Makso Bitenc, ki je odredil takojšen prevoz v ljubljansko bolnišnico. Orožniki so kaj kmalu izsledili napadalca v osebi 25letnega posestnikovega sina Lojzeta Janžlja iz Kota pri Igu. Odveč je so ga v ljubljanske zapore. Janželj je orožnikom priznal, da je res nekolikokrat udaril Križmana kar tako po glavi. Tudi on je bil na poti iz gostilne. Mimogrede je iz vrtno ograje izpulil kol in je igrajoč se z njim tolkel po plotih. Ko je prišel do Križmanove hiše, je usekal fanta kar na lepem. Zahrbtni napad vzbuja med prebivalstvom splošno obžalovanje, ker je bil napadenec miren, dostojen fant.

* **Posestnica je na zagoneten način izginila.** Velika nesreča je zadela lani družino Janeza Perneka, posestnika v Novi vasi pri Ptujju. Družini je meseca avgusta utonil 15 mesecev stari sinček Alojz v gnojnici. Od tega časa dalje se zakonca nista več dobro razumela in prišlo je med njima včasih do hudih preprirov. Mož Ivan je nekoč svojo ženo Rozo tako pretepel, da je dobila hude notranje poškodbe, zaradi katerih je morala v bolnišnico. V času, ko je bila žena v bolnišnici, je 20. septembra zgodaj zjutraj nenadno nastal ogenj v Pernekovem gospodarskem poslopju. O požaru so takrat vaščani mnogo govorili, ker so našli živino v hlevu trdno privezano. Istega dne se je Roza Pernekova vrnila iz bolnišnice domov in je našla le pogorišče, njen mož pa je neznano kam pobegnil. Vsi so takrat mislili, da je izvršil samomor. Čez kakih pet dni pa se je Pernek sam javil orožnikom, ki so ga zaradi sama požiga aretirali, a so ga spet izpustili, ker se je izkazalo, da ni kriv. Med zakoncema tudi potem ni več vladala sloga. Žena se je nekoč pojavila v Ptujju in beračila po mestu. Bila je aretirana, zglasil pa se je njen mož, ki jo je odvedel nazaj domov. Ob božiču so Rezo Pernekovo vaščani še videli doma, a od takrat naprej je izginila za njo vsaka sled.

* **Krvavo maščevanje užaljenega dekleta.** 20letna Ljudmila in njena mati Frančiška sta delavki v Predvoru. Stanujeta pri Janezu. Ljudmilo je pred dobrim tednom obiskal znanec Lojze, ki služi na Spodnjem Jezerskem za hlapca. Gospodarja Janeza je ta obisk tako razjaril, da je v ljubosumnosti začel širiti po vasi grde vesti o dekletu in je dal obesiti pri hiši dve sramotilni tabli, ki sta hudo žalili Ljudmilo in njeno mater. Naslednjega dne sta našli mati in hči obešeni tabli. Takoj sta poiskali gospodarja Janeza, ki se je mudil v svoji sobi. Prva je vstopila mati. Začela ga je tepsti in vpiti nad njim, zakaj ju je tako osramotil. Ko je mati odnehala, je prišla nadenj še hči. Imela je v roki sekuro. Janezovo nesramno govorjenje jo je spravilo v toliko nepremišljeno jezo, da ga je udarila trikrat s topim delom sekire po glavi, da je bil takoj ves v krvi. Ko sta mati in hči zagledali kri, sta se prestrašili in zbežali. Mati je odšla k sosedovim, hči pa naravnost k orožnikom, ki jim je priznala, da je udarila gospodarja v razburjenosti s sekuro po glavi. Janezu je nudil prvo pomoč zdravnik g. dr. Viktor Volič iz Predvora. Poškodbe so hudega značaja, čeprav niso smrtonesne. Gospodar Janez priznava, da je žalil in obrekoval obe ženski, nikakor pa ne pristane, da je razobesil onečašujoči deski.

* **Obsojena detomorilka.** Pred sodnikom po edincem v Mariboru se je zagovarjala 24letna služkinja Marija F. iz Gornje Radgone, obtožena, da je januarja letos na podstrešju hiše svoje go-

spodnje Marije Halbertove rodila zdravo moško dete, katero je nato zadavila. Pri razpravi je obtoženka dejanje zanikala, češ, da je otroka rodila mrtvega. Obsojena je bila na tri mesece zapora pogojno za tri leta.

* **Uboj z nožem pri Presiki.** V Presiki so Tibautovi iz Stročje vasi otvorili v svojih gorcih vino-toč. V nedeljo 23. aprila se je zbralo v njem nekaj fantov in deklet iz Stročje vasi in Pristave, med njimi tudi gospodarjev sin Štefan Tibaut in sin posestnice Janez Lebar. Prišli pa so tudi tamburaši iz sosedne Globoke in Krčov v štrigovski občini, in sicer Martin Gorički, Karel Bezjak, Karel Perger in Štefan Skrlec. Ker bi Tibaut in neki drugi, med njimi tudi Gorički, morali ta teden odrinuti k vojakom, so vsi skupaj slavili nekako odhodnico. Nekako po 18. uri so se vsi štirje tamburaši odpravili domov. Ko so dospeli na bano-vinsko cesto blizu barake ob premogovniku, so pritekli za njimi fantje iz Stročje vasi, med njimi Tibaut in Lebar, češ, naj se vrnejo nazaj v vino-toč. Tamburaši pa se niso hoteli vrniti in trije so nadaljevali pot proti Globoki, samo Gorički je za-ostal. Tibaut je grozil, da bo vsakogar pretepel, kdor se ne bo vrnil v vino-toč. Lebar pa je celo potegnil nož, in zamahnil z njim proti Goričkemu, najbrž zato, da bi ga ustrašoval. Ta se je ognil, potegnil medtem sam bosanski nož iz žepa, ga odprl in zabodel z njim Tibauta. Tako je vsaj pri-povedoval Gorički. Zakaj je zamahnil proti Ti-bautu, ki ni imel ničesar v rokah, ni vedel po-vedati. Tibaut je napravil še nekaj korakov po cesti, nato je omahnil in v kratkem času izdihnil. Orožniki so aretirali ubijalca. Tibauta, ki je bil postaven kmečki fant in v sosesčini priljubljen, so pokopali ob izredno veliki udeležbi sovaščanov.

Pretresljiva Kalvarija ljubeče žene-matere in dveh nedolžnih otročičev se vam odkrije v nepozabnem romanu

PROKLETSTVO LJUBEZNI,

ki ga lahko dobite pri upravi «SLOVENSKEGA NARODA», LJUBLJANA, Knafljeva ul. 5. Oba dela broširana Din 50.— (s poštnino Din 55.—), okusno vezana v celo platno s poštnino Din 50.—.

Plačate lahko tudi v dveh mesečnih obrokih.

* **Obsodba Celjana v Zagrebu.** Pred zagrebškim sodiščem se je zagovarjal Josip Okorn, doma iz Celja, ki je bil zaposlen kot sluga pri oblastnem odboru RK v Zagrebu. Okorn je odpiral in polnil s čokolado in bonboni avtomate Rdečega križa in tudi pobiral denar. Denarja pa ni izročil na pristojno mesto, temveč ga je porabil zase. Rdečemu križu je poneveril okrog 7000 Din. Obsojen je bil na tri mesece ječe.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

UMORA AMALIJE MALIJEVE STA OSUMLJENA NJEN MOŽ IN MOŽEV BRAT.

Ljubljana, maja.

K umoru trgovke Amalije Malijeve pri Svetem Roku (občina St. Vid na Dolenjskem), o čemer poročamo v prilogi s slikami, je treba še pridati, da je preiskava že dognala nekatere podrobnosti. Sum je padel na moža pokojne Amalije Andreja Malija in njegovega brata Antona. Anton je bil aretiran že v petek doma v Križah pri Trziču, Andrej pa v nedeljo. Oba sta bila privedena v zapore v Ljubljani. Krivdo oba zanikujeta. Anton je pri aretaciji imel na sebi vso okrvavljeno obleko. Celu na klobuku so našli krvave madeže. Razen tega so prstni odtiski, ki jih je ljubljanska

policija našla pri Malijevih na vratih in drugod, stinjajo z Antonovimi.

Anton se je glede na krvave madeže izgovarjal, da je doma zaklal srno, kar je pa gladko izmišljeno, ker ga doma ni bilo že dva dni. Za oba dneva ni večel povedati, kje je bil.

V ponedeljek je policija na Golniku aretirala še eno žen-ko, ki je osumljena sodelovanja, odnosno nagovarjanja k umoru! Je to bivša ljubica Andreja Malija. Andrej Mali je bil že pred leti osumljen umora nekega tihotapca, a je bil oproščen zaradi pomanjkanja dokazov. Znan je tudi iz Lombarjeve razprave, kjer je bil glavna razbremenilna priča za Lombarja, vendar je pozneje svoje izjave preklical. Državno tožilstvo ga je zato obtožilo krive prisega.

PREKMURSKI GLASNIK

Podružnica Kola jugoslovenskih sester v Mur-ski Soboti je praznovalo desetletnico obstoja. Danes šteje 180 članic iz vseh slojev prebivalstva. Glavna naloga podružnice je bila vedno lajšati gorje bednim. Sodelovala je pa tudi pri narodnih prireditvah. Oskrbovala je grobove borcev, padlih za osvobodjenje Prekmurja, dokler ni te naloge prevzel Sokol. Vsako leto si je izbrala za glavno prireditev božičnico. V desetih letih je obdarovala za božičnico 1723 otrok in dijakov z obleko in 93 siromašnih družin z živili. V ta namen je izdala 103.649 Din in mnogo blaga. Razen tega je poslala šest slabotnih otrok na morje in znatno prispevala k lanskemu gospodinjstvem tečaju.

Zaloigra iz prekmurske vasi. Pred mariborski veliki senat so prignali te dni vklejane štiri obtožence: 46letno Verono Čizmašijevo, njenega 19letnega sina Ignacija, nadalje njenega nečaka 21letnega Josipa Vučka in 23letnega bratranca Štefana Vučka. Vsi so iz Zgornje Bistrice v Prekmurju in jim obtožnica očita, da so lani v noči na 25. oktobra dogovorno usmrtili 35letnega delavca Ivana Čizmašijo, nato pa truplo vrgli v Muro. Veroni je svetovna vojna pobrala moža. Imela je majhno posestvo in zala je bila. S svojim nedolžnim sinom Ignacijem je dalje sama gospodarila in dosledno zavračala snubce. Pred osmimi leti pa si je osvojil njeno naklonjenost daljni sorodnik Ivan Čizmašija. Toda ta je v nekem prepri-ru ubil lastnega brata Ladislava in ko je moral nato za poldrugo leto v ječo, je Verona sklenila, da ga takoj požene iz hiše, če se kdaj spet zgleda pri njej. Ko je pa prišel iz mariborske kaznilnice, mu je vendarle dovolila vstop v hišo. Ivan se je večkrat napil in začel divjaško ravnavati z Verono in njenim sinom. Nekoč je obema pretel s smrtjo. Ob koncu oktobra lani pa je Ivan Čizmašija brez sleha izginil. Šele v januarju je Mura naplavila blizu Murskega Središča njegovo truplo, na katerem je sodna komisija ugotovila 25 ran. Razbito je imel tudi levo stran lobanje in prerezano prstno kost. Sledila je aretacija omenjenih treh moških in naposled tudi Verone, ki je pod težo dokazov priznala, da je vse tri nagovorila k umoru. 25. oktobra zvečer so se vsi trije fantje v šupi napili žganja, nato pa vdrli v sobo, kjer je spal Čizmašija. Začeli so ga tolči s koli in zbadati z noži. Ko se ni več gibal, so ga potegnili s postelje na tla ter ga še naprej tolkli s koli po glavi. Slednjič so ga oblekli in odnesli v Muro. V preiskavi, ki je bila zelo težavna, so obtoženci valili krivdo drug na drugega. Pri razpravi, ki je bila težna, so pa skesano vse priznali in ves čas jokali. Deset prič je izpovedalo, da je bil umorjeni Čizmašija grozen nasilnik, pred katerim je trepetala vsa vas. Senat je vse to vpošteval in obso-dil Verono na 10 let, Ignacija na 7 let, Štefana na 10 let in Jožeta na 7 let robije.

Iz Velikih Dolencev nam pišejo: Sokolska četa je priredila na velikonočni ponedeljek igre «Trije ptički», «Čarodejna brivnica» in «Vedeža». Uspeh je bil zadovoljiv, posebno moralen, a finančni bolj slab. Čuti se pač huda stiska, ki jo preživlja kmečko ljudstvo. Četa se zahvaljuje bratu Števančecu za pomoč pri maskiranju.

NAŠI NA TUJEM

Na Westfalskem umrli rojaki. V zadnjem času so umrli: v Bueru Antonija Zahorkova, rojena Jeretova, stara 65 let. — V Dorstenu je umrla Marija Rotičeva, rojena Močnikova, iz Mežice, stara 88 let. Pred leti je pokojnico obiskal novinar in pisatelj g. Ravljen, ki jo omenja v svojem romanu «Tulipanu». — V Dorstfeldu pri Dortmundu sta umrli rojaka Jernej Sajko, star 45 let, iz Stanovskega in Ivan Benič iz Brinja, ki zapuščata šest neprekrbljenih otrok. Žena mu je umrla lani. — V Hochheidi v Porenju sta umrli Marija Severjeva, rojena Grumova, stara 81 let, in Marija Zupančičeva, rojena Grabnarjeva, iz Toplice, stara 58 let. — V Bottropu je umrla Neža Seljakova, stara 66 let, iz Zirov. — Pokojnim rojakom bodi lahka tuja zemlja!

Iz Lensa (Francija) nam pišejo: Iz domovine je dospela žalostna vest, da je za vedno zatisnil oči Karel Horjak iz Lokavca pri Zidanem mostu v najlepši mladeniški dobi 29 let. Zapuščata doma štiri brate, štiri sestre in starše in brata Jožefa v tujini. Pred letom dni se je vrnil iz Francije, kjer si je v rudnikih nakopal jetiko, v domovino z namenom, da si doma zopet pridobi izgubljeno zdravje. Bilo pa je prepozno. Pri vseh, ki smo ga poznali, je bil priljubljen. Blag mu spomin! — Delavske razmere so tukaj neugodne, ker mnogo praznujemo. Zasluzek je bolj slab, z delom nas vedno bolj priganjajo. Najlepše pozdrave pošiljajo vsem čitateljem «Domovine» brat umrlega Karla Horjak Jožef in Lapornik Viktor in Matilda.

Ameriške novice. Raton je bil nedavno pozorišče pretresljive rodbinske žalostne. Janez Orehar se je prepiral s svojo ženo in nenadno potegnil iz žepa samokres in ustrelil ženo, potem pa še sebe. Orehar in žena Kata sta bila doma iz Bele Krajine. Vzrok nenavadne žalostne ni znan. Domnevajo le, da gre za ljubosumnost. — V Frontenacu si je končal življenje 67 letni Martin Bevc, doma iz Koprivnice pri Brežicah. Našli so ga obešenega. Pred dvema letoma mu je umrla žena in od tedaj je bil ves potrt in mračen ter je živel prav čudaško. V Ameriki ni zapustil sorodnikov. — C Chicagu sta se sprla zakonca Boškovičeva. Med prepriro je žena v jezi potegnila samokres in streljala na moža. Boškovič je bil zadet v nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico. — Žrtev avtomobilske nesreče je postal Ludovik Oklešen. V Canonsburgu ga je na cesti podrl avtomobil. Oklešen si je dvakrat zlomil nogo in so ga morali prepeljati v bolnišnico. — V Elyju je bil precej hudo pobit Jože Koščak. Vožil se je na tovornem avtomobilu, v katerega se je zaletel drug voz. Tovorni avto se je prevrnil in Koščak si je zlomil več reber. — Spričo kapi je umrl 41 letni Franc Žičkar, ki je bival v kraju Depueju. Pokojnik je bil doma iz Črešnjice pri Krškem. V Ameriki je bival dvajset let, zapustil je ženo, tri otroke in več sorodnikov, v starem kraju pa žalujejo za njim starši. — Nagle smrti je umrl tudi Anton Svete v Madridu. Pokojnik je bil doma iz Doline pri Vrhniki. Zapustil je ženo, hčerko in sina. — Tretja žrtev kapi pa je postal 52letni Alojzij Kerns, doma iz Gorenje vasi pri Ribnici. Pokojnik je živel v Ameriki trideset let. Zapustil je ženo in štiri pastorko. — V St. Joseph Valleyu je umrla 34letna Marija Strojčan, ki se je rodila v Ameriki. — V Indianopolisu so pokopali Avo Kronovškovo, rojeno Berdovnikovo. Pokojna je bila doma Trnavč pri Mozirju. Stara je bila 80 let. V Ameriki je bivala 32 let. — V Clevelandu je umrl 44letni Anton Železnik, doma iz Kosane pri Št. Petru na Krasu. V Ameriki je živel 12 let. Za njim žalujejo žena in tri hčerke. — Istotam je umrla Pavlina Seručarjeva, rojena Mahnetova. Pokojna je bila stara 27 let. Doma je bila iz Goričice pri Cerknici. Zapustila je moža in sina, v starem kraju pa žalujejo za njo starši. — Dalje je umrla v Clevelandu

Marija Siterjeva, žena znanega urarja in zlatarja. Zapustila je moža in štiri otroke. V Clevelandu je živel 30 let. — V Chicagu so pokopali 56letno Marijo Vidmarjevo, doma iz Sela pri Dobovi. Zapustila je moža in sedem otrok. — V Portervilleju je umrl 25letni Jurij Jakša, ki se je rodil v Ameriki. Njegov oče je doma iz Semiča. — Pljučnici je podlegel v Brockwayu Josip Torkar, star šestdeset let. Doma je bil iz Gorij pri Bledu, v Ameriki je bival 59 let. Zapustil je ženo, pet hčerk in več sorodnikov. — V Clevelandu je umrl 65letni Franc Jonke, doma iz Sel pri Kočevju. V Ameriki je bival 32 let. Zapustil je ženo in dva sina. — V Vandlingu je umrl v visoki starosti 86 let Jernej Zupan, doma iz Spodnjega Štajerskega. V Ameriki je bival 50 let. Zapustil je pet sinov in štiri hčerke. — V Frontenacu je umrl 62letni Karel Slapšak, doma iz Pijave pri Mokronogu. Zapustil je ženo, dva sina in dve hčerki. — V Denverju je umrl splošno znani Vincenc Štih, doma iz Dobrega polja na Dolenjskem. V Ameriki je bival 27 let. Zapustil je ženo, tri sine in dve hčerki. — Za vodenico je umrla v Sugaritu dvatridesetletna Ana Prijateljeva, rojena Šušteršičeva. Zapustila je moža. — V Clevelandu je po kratkem bolehanju podlegel zavrtni pljučnici Pavel Schneller. Pokojni se je rodil leta 1870. na Sinjem vrhu pri Vinici v Beli Krajini. V Ameriki je bival 48 let. Zapustil je tri sine in tri hčerke. — V Greensboru je umrla 51letna Frančiška Zalarjeva, rojena Koroščeva. Pokojna je bila doma iz Reparjev pri Cerknici. Zapustila je moža, sedem sinov in tri hčerke. — V Scheboyganu je umrla Marija Drolova. V Ameriki je bivala 28 let. Zapustila je moža, sina in hčerko. — V Milwaukeeju so 3. aprila pokopali 57letnega Josipa Hrena. Pokojni se je rodil v Kokarju v Savinjski dolini. V Ameriki je bival 32 let. Zapustil je ženo, sina in hčerko. — V Milwaukeeju je umrl Jože Dragan. Pokojni se je rodil v Ameriki. — V Exportu je v noči na 16. marca gorelo pri Josipu Benigerju. Zgorela je hiša z vso opremo in obleko vred Družina si je rešila samo golo življenje.

Banka Baruch 15, Rue Lafayette, PARIS

odpremlja denar, v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. Vrh vse bančne posle najkulantnejše. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-94, Paris; Holandija: št. 1458-66; Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice. 56

Listnica uredništva

Ižakovci. Vsak polovico plačata.

ŽENSKI VESTNIK

Cvetlični balkon

Imamo dve vrsti okrasja za balkone in odprte verande. Okrasni balkon nam po navadi uredi vrtnar in ga tudi nadzira, medtem ko si vrtni balkon sami urejamo in zanj skrbimo. Najprej si damo pri mizarju napraviti primerno velike zabožke iz trdega lesa. Dolžina se vzame po prostoru poljubno. Za širino je pa priporočljivo do pol metra, višina pa 20 do 25 cm.

Takšne zabožke torej, ki imajo spodaj nekaj lukenj, da odteka voda, napolnimo z rahlo vrtno prstjo in z majhno količino apna (za pol skodelice) in kostne moke. To dobro zmešamo, na dno pa damo šote ali podobno, da vpija vodo, ako prevēč zalijemo, korenine pa varuje pred izsušenjem, če se v to plast zarasejo. Sadimo pa v te zabožke po dvakrat do trikrat na leto.

Pomladi najprej nasadimo potočnice, mačehe, marjetice, vijolice in druge pomladne cvetlice, in sicer jih posadimo v sredo zabožka, viseče rastline, kakor zimzelen, pa spredaj in zadaj, da se

lepo obesi čez rob. Ko sadimo, moramo vsako sadiko dobro pritisniti v zemljo, da se rajši prime. Potem dobro zalijemo in to ponovimo šele, ko se je zemlja na vrhu nekoliko izsušila.

Za poletno saditev uporabljamo viseče pelargonije in pokončne belagonije, pomešano ali deljeno s petunijami, verbenijami, zlatim makom in podobnim, pač po okusu. Pomladne cvetlice, ki so odcvetele, pa vzamemo iz zabožkov in jih posadimo na vrt, kjer se nam do prihodnje pomladi lepo okrepijo in razrasejo, kakršne so pač vrste, sicer jih pa v avgustu vsejemo in si tako pripravimo nove sadike. V tretje pa sejemo zimске astre in krizanteme.

Sele ko slana v pozni jeseni pobere vse poletne cvetlice, nasadimo v te zabožke preko zime majhne smrečice, borovce in drugo iglasto drevje, da imamo tudi pozimi nekaj zelenja. Vmes pa lahko vsadimo ali vsejemo razne enoletne ovijalke, kakor slak, kobeje, japonski hmelj in bršlin. Vse to speljemo po vrvciah ali žicah okrog balkona ali verande.

Tako imamo vse leto vsakovrstne cvetlice in z njim mnogo veselja. Taki nasadi na balkonih pa pridejo v poštev bolj za mesta, kjer nimamo mnogo vrta ali sploh ne, hočemo pa uživati tudi doma naravo. Kdor ima vrt, si rajši tam nasadi vse te cvetlice in še mnogo drugih.

Za kuhinjo

Vinski puding. Mešaj v skledi, da narase, osem dek sirovega masla, dva rumenjaka in deset dek sladkorja. Potem primešaj osem dek lecta (zribanega) in deset dek drobtin, ki si jih poškrpila z dvema žlicama belega vina in žlico ruma, tri deke olupljenih in zrezanih mandeljnov ali orehov, noževo konico cimta, tri deke rozin in nazadnje še sneg dveh beljakov. Pudingov model dobro namaži, potresi z drobtinami, stresi pripravljeno zmes vanj, model zapri, ga postavi v krop in v kropu kuhaj eno uro. Kuhani puding stresi na topel krožnik in ga daj z vkuhanim sadjem ali pa z vinskim šodojem na mizo.

Rumove rezine. Pripravi enako testo kakor za vinski puding, samo vzemi več ruma, a manj vina in k testu primešaj še pet dek zmletih orehov (torej osem dek orehov) in noževo konico pecilnega praška. Pekačo dobro namaži, posuj z drobtinami in zlij testo vanjo, ga razravnaj in peci približno pol ure. Lahko daš toplo s šodojem na mizo ali pa hladno. Testo prerežeš, nadevaš z mezo in potem poljubno zrežeš.

Rezanci s snegom. Umesi rezance, jih zreži in nato skuhaj v slanem kropu. Kuhane odcedi, polij z mizlo vodo in jih stresi na razbeljeno sirov maslo. Tri beljake stolci v trd sneg, nato primešaj 15 dek sladkorja in 15 dek poljubne meze ali pa zribane čokolade. Tako pripravljene sneg primešaj k rezancem, dobro premešaj in stresi v dobro pomazano kozo ali pred ognjem varno skledo. Po vrhu potresi zmletih orehov, pokapaj z raztopljenim sirovim maslom in peci približno četrt ure v pečici. Pečeno daj hitro na mizo.

Telečja pečenka s krompirjem. Poldrugo kilo telečjega stegnā osoli in prevleci s slanino, nato pa položi na vročo mast v kozo in ga peči tako dolgo, da nekoliko porumeni. Medtem pa pripravljaj krompir. Eno kilo kuhanega krompirja olupi in pretlači skozi sito, pretlačenemu krompirju primešaj pet žlic kisle smetane, žlico sirovega masla in malo mleka. Krompir naj bo precej gost. Ko je meso opēčeno in lepo rumeno, ga položi v drugo kozo, ki si jo dobro namazala s sirovim maslom. Sedaj pomaži po mesu pripravljene krompir tako, da je meso čisto zakrito od krompirja, po vrhu pa potresi s sesekljano grjajto in nariibanim bohjnjskim sirom, nato pa peci dalje, da vse skupaj lepo porumeni. V sok, ki je ostal, ko si pekla meso, daj žlico moke in ko zarumeni, primešaj tri žlice kisle smetane, žlico sesekljanih kaper in malo peteršilja. Ko prevre, je omaka gotova. Ko je meso pečeno, ga zreži na lepe kose, zloži na topel krožnik, sok pa daj posebej v skodelici z mesom na mizo.

Zahtevajte takoj veliki
ilustrirani
cenik

to-
varne
obleke

Sternecki
Celje št. 97
Obleke iz

ševjota . . . Din 250—
meltona . . . Din 350—
kamgarna . . . Din 590—
fantovske obleke po 40, 65 in 72 Din.
Kar komu ni všeč, se zamenja ali pa
vrne denar. — Cenik zastoj!

ZANIMIVOSTI

× **Milijonska mesta.** Pred vojno je bilo na svetu 15 milijonskih mest, medtem ko znaša število mest, ki imajo nad en milijon prebivalcev, danes že 29. Največje mesto na svetu je New York, ki šteje 9.000.000 ljudi, drugo je London (8.263.000), tretje Pariz (4.934.000), četrto Berlin (4.339.000), peto Chicago (3.356.000), šesto Šanghaj (2.700.000), sedmo Moskva (2.667.000), osmo Osaka (2.454.000), deveto Buenos Aires (2.153.000), deseto Tokio (2.130.000), enajsto Philadelphia (1.569.000), dvanajsto Leningrad (1.942.000), trinajsto Dunaj (1.836.000), štirinajsto Detroit (1 milijon 569.000), petnajsto Rio de Janeiro (1 milijon 469.000), šestnajsto Tiencin (1.400.000), sedemnajsto Kalkuta (1.284.000), osemnajsto Peking (1.340.000), devetnajsto Sidney (1.239.000), dvajseto Los Angeles (1.238.000), enaindvajseto Hamburg (1.231.000), dvaindvajseto Varšava (1 milijon 178.000), triindvajseto Bombay (1.018.000), sedemindvajseto Budimpešta (1.005.000), osemindvajseto Birmingham (1.002.000) in devetindvajseto Rim (okrog enega milijona). Izmed teh milijonskih mest sta po vojni nazadovala Leningrad, ki je štel leta 1914. že 2.019.000, in Dunaj, ki je štel takrat se 2.176.000. Prebivalstvo Šanghaja je štirikrat večje kakor pred vojno, a prebivalstvo Osake, Tiencina in Pekinga se je podvojilo. Druga večja mesta so: Milan (990.000), Mehiko (968.000), Nagoya (907.000), Cleveland (900.000), Bruselj (890.000), Sao Paulo (880.000), Liverpool (856.000), Praga (849.000), Madrid (845.000), Napoli (841.000), St. Louis (822.000), Kanton (820.000), Baltimore (805.000), Kobe (788.000), Boston (781.000), Harkou (780.000), Barcelona (775.000), Kopenhagen (771.000), Manchester (766.000), Kioto (765.000) in Amsterdam (752.000). Od leta 1914. je prebivalstvo Carigrada padlo od 1.200.000 na 600.000, Moskva je narasla za več kakor en milijon ljudi, Praga za 355.000, japonsko mesto Nagoya je naraslo od 378.000 na 907.000. Prebivalstvo Tokia, Kantona in Harkoua je nazadovalo. Od 29 milijonskih mest je v Evropi 12, v Ameriki 7, v Aziji 7, v Avstraliji 2 in v Afriki 1. Angleški imperij ima 7 milijonskih mest, Zedinjene države 5, Kitajska 3, Rusija, Nemčija in Japonska vsako po dve milijonski mesti. Mest, ki imajo več kakor

750.000 ljudi, je na svetu 50, od teh 22 v Evropi, 13 v Ameriki, 12 v Aziji, 2 v Avstraliji in 1 v Afriki.

× **Lakota na Poljskem.** Poljski listi poročajo, da razsaja v vzhodnih poljskih pokrajinah glad, zaradi katerega so se ponekod razširile bolezni. Prebivalstvo je zaradi hude kmetijske stiske čisto obubožalo. Lesna industrija, od katere je živel, dokler je bilo kaj zaslužka, popolnoma počiva. Ljudje nimajo niti najnujnejših življenjskih potrebščin. Razen krompirja, ki ga pa ni dovolj na razpolago, nimajo kaj jesti. Kruh pečejo iz raznih nadomestkov, o pravi moki ni v tem kruhu niti sledu. V mnogih vaseh leži zaradi bolezni, zlasti legarja, do polovice prebivalstva.

× **Nova ledena doba.** Profesor Harlar Stetson pravi, da se obeta zemlji zopet ledena doba. Opira se na temeljito proučevanje po ledenja in na svoja več let trajajoča opazovanja. Nova ledena doba grozi zlasti Severni Evropi. Po Stetsonovem mnenju bosta čez dobrih 160.000 let vsa Severna Amerika in Severna Evropa pokriti z debelo ledeno skorjo. To pa še ne bo vsa nesreča. Zemljo zagrne za nameček še gosta megla in neprestano bo pršilo. Profesor, ki napoveduje človeštvu tako žalosten konec, nas tolaži s tem, da so ledene dobe že večkrat bile na zemlji in da se vsakih toliko tisoč let vračajo.

× **Najvišji hotel.** Za mednarodno razstavo v Parizu leta 1937. nameravajo zgraditi 700 m visok stolp. Ni še sicer odločitve o tem, ali bo orjaški stolp res zgrajen, toda Francoze poznamo kot žilav in podjeten narod, ki se rad postavi pred svetom s takimi napravami. Inženjer Freyssinet predlaga, naj bi zgradili visoko v stolpu hotel, ki bi imel 200 sob. Novi stolp bi bil iz betona in bi imel samo jekleno ogrodje. Gradbeni stroški bi znašali v našem denarju okrog 90 milijonov dinarjev. Strokovnjaki računajo, da bi se stolp pri teh stroških kmalu izplačal, saj bi hodili nanj zlasti prva leta milijoni radovednežev. Znani Eifflov stolp, ki se je že davno izplačal, je imel v prvih dveh letih dva milijona posetnikov. Vrhu stolpa bi bil orjaški svetilnik, ki bi se videl že iz Rokavskega preliva.

× **Rojstvo sloniča v cirkusu.** V znanem cirkusu Kludskega, ki se mudi zdaj v Aradu, so imeli oni dan razburljiv dogodek. Ko sta prišla brata Kludska predzadnjo nedeljo iz cerkve, jima je prihitelo naproti več razburjenih uslužbencev in pripovedovalo, da bo indijska slonica zdaj zdaj porodila. Takoj po porodu se je vnel grozen boj bratov Kludsky s 3000 kg težko materjo, ki je v porodnih bolečinah pretrgala debele vrvi in se vrgla na mladiča, da bi ga poteptala. Z močnim železnim kavljem so jo morali spraviti na tla in zvezati, mladiča pa brž odnesti. Slonič je ljubka žival, ki je tehtala takoj po porodu 56 kg. Na dan popije 15 litrov mleka, visok je pa 78 cm. Cirkus ima še dve breji slonici; ena je že v 20. mesecu, druga pa v 12. Veseli dogodek v cirkusu Kludskega je izredno zanimiv že iz naravoslovnega vidika, kajti doslej so znani samo trije točno dognani primeri rojstva slona v evropskem ujetništvu. Prvi primer je bil v Schönbrunnu leta 1906., kjer so imeli veliko srečo, kajti slonica je sama skrbela za mladiča in ni pustila, da bi se kdorkoli vmešaval v njene materinske skrbi. V Londonu se je leta 1902. sicer rodil slonič, toda mrtev. Tudi v berlinskem živalskem vrtu je prišel na svet 126 kg težek slonič, ki je poginil, ker mati ni znala ravnati z njim. Leta 1907. se je rodil slonič v živalskem vrtu v Kodanju in tega so srečno spravili na noge. Zanimivo je, da slonice ne nosijo enako dolgo. Tako je bila v Buenos Airesu slonica breja 22 mesecev, v Berlinu pa 20 mesecev in 18 dni. Slon dorase z 20 leti, slonica pa s 16. Če pomislimo, da rodi samo enega mladiča v 4 do 5 letih, si lahko predstavljamo, da bi bili vsaj indijski sloni že davno izginili, če bi ne bili zaščiteni.

× **Vdovec pri živi ženi.** V nekem madžarskem mestu se je pripetilo, da je postal neki obrtnik na poseben način vdovec. Z ženo že več let nista živela skupaj. Te dni se je izprehajala žena po domačem pokopališču, kjer je naenkrat zagledala

v svoje presenečenje križ, na njem pa lastno ime. Nenadno odkritje, da je že več mesecev mrtva in da spi večno spanje na domačem pokopališču, jo je seveda močno presenetilo. Takoj je odšla na državni urad, da se prepriča, kako je nastala ta neljuba pomota. Tam so ji pa povedali, da ne spada več med žive, češ, da si je že pred meseci končala življenje in da jo je globoko žalujoči mož po vseh pravih pokopal. Presenečena žena se je takoj obrnila na policijo, ki je njenega moža zaslisljala. Mož je priznal, da si je bil poiskal po ženinem odhodu drugo družico, ki je z njo živel v skupnem gospodinjstvu. Njegova družica se je pa pred meseci obesila in mož je jo dal pokopati pod imenom svoje zakonske žene, ki je o nji vedel, da še živi. Seveda se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je hotel tako lahko in hitro postati vdovec, kar pa ne gre.

× **Psa so ozdravili na daljavo 2000 km.** Na otokih South Orkneyju je argentinska vremenska postaja. Nedavno je ravnatelju postaje obolel pes Pedro. Dlaka mu je pričela izpadati, imel je suh nos in ni se mu več ljubilo tekati za ptiči. Vsi učenjaki so se posvetovali o bolezni, ki je zadela priljubljenega psa, toda nihče ni mogel ugotoviti, za kakšno boleznijo je Pedro zbolel. Tedaj je ravnatelj sestavil radijsko poročilo 500 besed, v katerih je popisal bolezenske znake na psu, in ga naslovil na Društvo za varstvo živali v Buenos Airesu, ki je oddaljen 2000 kilometrov od otokov. Kmalu je prejel odgovor: «Pedro ima gliste.» Sledila so navodila, kako naj ravnatelj ravna s psom.

× **Židov je na svetu 15 milijonov.** V zvezi z zadnjimi dogodki v Nemčiji objavljajo poljski listi podatke o številu vseh Židov na svetu. Kakor pripovedujejo številke, je na vsem svetu okrog 15 milijonov Židov, od teh v Ameriki 4 milijone in v Angliji in njenih kolonijah 3 milijone. V ostalem letu pa ima v Evropi največ Židov Poljska (2.829.456), za njo pa Rusija (2.626.667). V Nemčiji je 680.000 Židov, v Franciji 165.000, v Palestini okrog 150.000, v Italiji 46.000, na Japonskem pa jih je vsega skupaj 500.

× **Londonski roparji ugrabili detektiva.** Angleški listi poročajo o razburljivem zasledovanju avtomobilskih tatov v Londonu. Policijski nadzornik Duncan in detektiv Bailey sta patroljirala na policijskem motorju v okraju Golders Greenu, kjer je največ tatvin avtomobilov. Pred neko hišo se je ustavil neki avtomobil in iz njega je stopila mlada dama in odšla v stanovanje. V tistem trenutku sta že skočila v avtomobil dva neznanca in z vso hitrostjo odpeljala avtomobil. Nadzornik je dal ukaz detektivu, naj požene motor, da bi pretekla neznan avtomobil. Ker tolovaji niso vedeli, da jih zasleduje policija, so se dali preteči. V istem trenutku je policijski nadzornik zavozil pred njihov avto in dal znamenje, naj se avtomobil ustavi. Detektiv Bailey je stopil k avtomobilu in skušal aretirati tatove. Toda ti so ga zgrabili, vrgli v svoj avto in oddirjali z njim. Vse se je odigralo s tako hitrostjo, da ni mogel nadzornik Duncan prav nič pomagati tovarišu. V avtomobilu se je tedaj vnela huda bitka, ker se je detektiv branil na vso moč. Prišel je krvaveti in se je moral vdati. Tatovi so se še nekaj časa peljali v tem avtomobilu naprej, naposled so se ustavili, pustili detektiva samega v avtomobilu in najeli drug avto ter se z njim odpeljali. Policijski nadzornik Duncan je takoj alarmiral vso londonsko policijo, toda roparjev niso mogli najti. Detektiv je bil tako poškodovan, da so ga morali odpeljati v bolnišnico. V avtomobilu so našli polno ženske prtljage, ki bi jo bili roparji z avtomobilom vred ukradli, ako bi jih policija ne bila zalotila na delu. Ta dogodek na londonskih ulicah je pokazal, da je bila policija doslej preskrbljena s preslabimi motorji. Zato je londonski župan Trenchard sklenil, da izvede pravo revolucijo in postavi v pokoj sedanje prepočasne policijske motorje. Policija bo dobila zdaj prave avtomobile, ki bodo lahko vozili z največjo brzino in na katere bodo postavili radijske aparate; s pomočjo teh bo policijska patrolja stalno v stiku z osrednjo policijo in jo bo lahko takoj obveščala o presenečenjih, ki bi jih utegnili doživeti na ulici.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3, s podružnico na Miklošičevi cesti št. 13. Je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 430.000.000 Din, rezervnih zakladov pa nad 10.000.000 Din.

Za pupilne naložbe ima sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike, za pošiljanje po pošti pa svoje položnice. Za vse vloge jamči mestna občina z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo.

Hranilnica kupuje in prodaja tudi devize in valute najkulantneje. Ta posel opravlja v svoji podružnici na Miklošičevi cesti. Telefon: centrale št. 2016 in 2616, podružnice 2367. Poštni čekovni račun: centrale št. 10533, podružnice št. 16138.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12.

× 7 stopinj pod ničlo v Franciji. V Reimsu je te dni padla temperatura poncži na 7,5° C pod ničlo. Vinogradi kakor tudi pridelki na polju, posebno sladkorna pesa, so hudo poškodovani.

× **Koliko dela pridna gospodinja.** Ni lahko ugotoviti, koliko ur dela gospodinja dnevno pri posameznih narodih. Kljub temu je Mednarodna zveza za gospodinjstvo izkušala sestaviti statistiko o delovnem času gospodinjic v posameznih državah. Pokazale so se zanimive številke. Ameriška gospodinja dela tedensko 63 ur, to je razmerno najmanj, ker je udobnost gospodinjstva s pomočjo izvedbe najmodernejših kuhinjskih priprav v Severni Ameriki zelo napredovala. Češkoslovaška gospodinja dela 105 do 110 ur, francoska 115, španska 75 do 118, italijanska 86 do 100, poljska 79 do 91. Največ delata nemška in švicarska gospodinja, in sicer od 112 do 118 ur na teden, to je 16 do 17 ur na dan.

Na pljučih bolni.

Več tisočev ozdravljenih.

Zahtevajte takoj knjigo o moji

NOVI UMETNOSTI HRANJENJA,

ki je že mnoge rešila. More se uporabljati v vsakem načinu življenja in pomore, da se bolezen naglo premaga. Nočno potenje in kašelj ponehata, telesna teža se zviša, a postopno ovapnenje konča bolezen.

Resni mošje

zdravniške vede potrjujejo odličnost moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej pričnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje za Vas.

Povsem zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste lahko prideli mnogo koristnega. Ker znaša moja naklada za brezplačno razpošiljanje samo

10.000 izvodov,

pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med njene srečne dobitnike.

Zbiralno pošto mesto:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24, Abl. 491.

× **Preveč mu je stisnil roko.** Na Dunaju so imeli te dni zanimivo sodno obravnavo. Pred sodnikom je stal mlad mož orjaške postave, po poklicu nosač klavirjev. Zagovarjati se je moral zaradi telesne poškodbe. Mož se je pregrešil zoper postavu na kaj nedolžen način. Poslavljaj se je od prijatelja in mu tako krepko stisnil roko, da mu jo je izpahnil. Prijatelja so morali prepeljati v bolnišnico, kjer je ležal mesec dni, orjak je moral pa pred strogega sodnika. Obtoženec se je zagovarjal, da ni imel namena poškodovati prijatelja, nego mu je le prijateljsko stisnil roko, pa jo je stisnil malo preveč. Nesreča se je zgodila po naključju. Da res ni imel slabega namena, je dokazal s tem, da je brž hitel po avtomobil in odpeljal prijatelja v bolnišnico. Tudi prijatelj je izpovedal, da je dobil vtisk, da mož ni imel namena, poškodovati ga. Sam v začetku ni čutil, da bi mu bil izpahnil roko. Šele ko je napravil nekaj korakov, se mu je stemnilo pred očmi in se je onesvestil. Sodnik je dobrodušnega moža oprostil, pač mu je pa svetoval, naj prijatelju ne stiska več roke.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Pred sodiščem.

Predsednik obtožencu: «K obtožnici bi pripomnil, da ste se polastili dela dediščine, ki je pripadala vašemu bratu.»

Obtoženec: «Gospod predsednik, moj brat je bil takrat v Ameriki.»

Predsednik: «Kaj pa hočete reči s tem?»

Obtoženec: «Mislim sem, da lahko smatram brata za daljnega sorodnika...»

Izkušen zdravnik.

Mlad zdravnik: «Gospod primarij, katere vrste bolnike je najhuje zdraviti?»

Primarij: «Najhuje zdravimo tiste bolnike, ki jim nič ne manjka...»

Kdo je starejši.

Gospod: «Dečko, ti si v rodbini najstarejši, ali ne?»

Dečko: «Ne, moj oče je še starejši.»

Moderna rodbina.

Uradnik: «Gospod šef, ali bi smel ostati popoldne doma?»

Šef: «Že zopet? Kaj pa imate tako važnega?»

Uradnik: «Paziti bom moral na otroke, ker pojde žena na koncert.»

Nagrobni spomenik.

Kamnoseški mojster: «Kakšen napis želite na nagrobnem spomeniku svojega moža?»

Vdova: «Napis naj še glasi: Počivaj v miru do trenutka, ko se zopet vidiva.»

Esperanto.

A: «Zakaj se ne učite esperanta?»

B: «Jezik se je treba učiti v deželi, ki ga govorijo, a jaz nimam denarja, da bi tja potoval.»

V šoli.

Učitelj: «Janezek, ponovi orislovice, ki sem jo vam včeraj povedal.»

Janezek se ne more spomniti in učitelj mu pomaga: «En oče laže preživi sedem otrok kakor...»

Janezek hitro: «Kakor en otrok sedem očetov...»

Boječa zaljubljenca.

A: «Kako si ji pa odkril svoje srce?»

B: «Zelo enostavno. Jaz nisem črnil niti besedice, ona tudi ne, beseda je dala besedo, pa je bilo...»

Tudi pisatelj.

A: «Kaj pa pišeš tu?»

B: «Pravljice.»

A: «Kateremu založniku?»

B: «Svojemu krojaču.»

NAGRADNI RAZPIS „NOVEGA TEDNIKA“

Vsakomur brez izjeme izplačamo **100 dinarjev,**

če pošlje pravilno rešitev sledeče uganke in je naš naročnik s plačano naročnino za pol leta Din 38.—. Novi naročniki morajo skupno z rešitvijo poslati Din 38.— kot polletno naročnino.

B — — — — d mesto v Jugoslaviji
S — — a reka v Jugoslaviji
B — — — — n mesto v Evropi

Namesto navedenih črtice vstavite črke, da dobite celotne besede. Rešitev naj bo napisana na čistem papirju. Novi naročniki naj prilože polletno naročnino Din 38.— ali pa naj jo pošljejo po nakaznici. Pri poštni hranilnici v Ljubljani imamo račun št. 15.386. Nagrade se ne bodo določale z žrebom, ampak vsak naročnik, ki je izpolnil vse pogoje in pravilno rešil vse tri besede, dobi izplačanih v gotovini 100 dinarjev.

Rešitve se morajo poslati najkasneje do 15. maja t. l. Pravilna rešitev bo objavljena v 10. številki «Novega tednika». Prosimo, da pišete naslove točno in razločno. Rešitve in naročnino je poslati na

„Novi tednik“, upravo,

Ljubljana, Krekov trg št. 10/II., oddelek A.

Oskrbnina: I razr. Din 100.—, II razr. Din 80.—
Zdravnik: Dr. FR. DERGANČ, šef-primarij v. d.

Delo

v današnjih hudih časih si preskrbi še najlaže vsakdo s tem, da si uredi doma nekako domačo pletilnico. Mi npr. delo vsakomur na ta način, da odvezemo izdelane pletenine, dobavljamo prejo in izplačujemo mežlo za pletenje. To potrjuje mnogo zalval. Če želite tudi Vi dela in zaslužka, pišite zaupno po brezplačni navodila tvoriki: Domača pletarska industrija Josip Tomažič, Maribor, Krekova ulica št. 16.

MALI OGLASI

Brzoklepalnik «Stubaiers»

tisočkrat preizkušen! Popis pošlje zastoj Friderik Kratz, Stražišče pri Kranju. 68

Brezobrestna posojila

za nakup premičnin in nepremičnin, doto, razdolžitve itd. dajo proti poroštvo, zagnambi ali vknjižbi: «Kreditne zadruge», Ljubljana, p. p. 307. Sprejemajo se zastopniki.

Čebelarji, ne zamudite!

Satnice, garantirane, vam nudijo po izredni ceni, dokler je zaloga, Fr. Stupica, železnica v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1. 110

Posojilnica

išče delavne obiskovalce privatnih strank. — Ponudbe z znamkami za odgovor je poslati na naslov: Mobilna zadruga, Ljubljana, p. p. 307. 112

Žagarja,

pridnega in spretnega, ki se razume popolnoma na žage s pogonom na sesalni plinski motor, sprejem v trajno službo. Lesna industrija Viktor Glaser, Ruše.

Pozor!

120

Prosim, naj mi izroči proti nagradi točne podatke, če mogoče, naslov bivališča dne 2. novembra l. 1932. izginule Marije Jerebove, stare 24 let, v nosečem stanju, oni, ki to lahko stori. Jereb, Pobrežje pri Mariboru, Prešernova ulica.

D i a b o l o - posnemalnik, popolnoma nov, prodam ali ga zamenjam za kravo. Križnar Anton, Stražišče pri Kranju. 127

Spomladi nimate pravega veselja brez novih čevljev

MOŽEM:

69.-

Vrsta 2947-00

Sandale, ki ne šušijo ne nog ne čara. Zelo so lahke, zračne in udobne. Ženske Din 49.-

89.-

Vrsta 2927-41

Zračne in lahke sandale s chrom-podplatom. Neizogibno pa potrebne za tople dni.

89.-

Vrsta 1937-29

Iz močnega boksa z elastičnim gumijskim podplatom. Za vsakdanjo uporabo. Rjavi ali črni.

129.-

Vrsta 1637-21

Nizki čevlji iz dobrega črnega ali rjavega boksa z usnjenim podplatom.

149

Vrsta 1637-80

Nizki čevlji iz prvovrstnega telečjega boksa, okrašeni s peto foracijo. Nosijo se k sportni obleki. Usnjena peta.

99.-

Vrsta 3967-22

Visoki čevlji iz močnega boksa s široko in udobno obliko in močnim gumijskim podplatom. Zelo trpežni.

OTROKOM:

19.-

Vrsta 4431-00

Lahki otroški čevljički za vsakdanjo nošnjo ob toplih dneh. Izdelani so iz platna z gumijskim podplatom.

35.-

Vrsta 3661-70

Najdražji in najboljši! Za vaše ljubljence te močne in udobne čevljičke iz najfinejšega usaja.

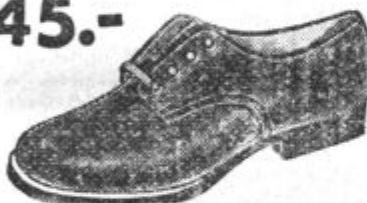
39.-

Vrsta 2942-00

Zračne in lahke sandale s podplatom iz cregumija. Za tople sončne dni neizogibno potrebne.

45.-

Vrsta 3922-00

Za nemirne dečke nizke čevlje iz boksa z močnim podplatom iz kramona. Zelo trpežni. Št. 35 do 38 Din 69.-

49.-

Vrsta 5851-30

Za vaše ljubljence te kombinirane čevljičke iz laka ali v rjavi barvi. Zelo lepi in okusni.

Z našimi novimi cenami smo omogočili letos vsakomur, da se lahko dobro obuže po potrebi, vremenu in za vsak poklic.

ŽENAM:

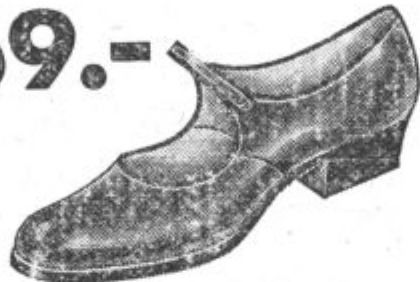
49.-

Vrsta 3335-10

Ženski sivi platnени nizki čevljički z gumijskim podplatom. Za lepe sončne dni.

69.-

Vrsta 3945-03

Praktični in udoben čevlji iz črnega boksa z gumijskim podplatom. Nenadomestljiv za vsakdanjo uporabo.

99.-

Vrsta 2845-11

Za navadne dni te čevlje iz črnega ali rjavega boksa. Prav taki iz laka za nedeljo in praznik za Din 99.-

Močne vezalčke, par 1 Din.

Cenene nogavice iz prvovrstnega materijala:

OTROŠKE NOGAVICE

Dolge bombažaste Din 8.-, 10.-, 12.-
Kratke iz sukanca Din 7.-, 9.-
Za sport Din 10.-, 12.-

ŽENSKÉ NOGAVICE

Najfinejše svilene Din 29.-
Svilene viscosa Din 25.-
Svilene Din 19.-
Ia. flor Din 19.-
Bombažaste Din 15.-
Bombažaste, normalne Din 9.-
Iz sukanca za sport Din 10.-

MOŠKÉ NOGAVICE

Iz sukanca ali polsvile Din 15.-
Egiptovski bombaž z deseni Din 10.-
Polsvilene Din 7.-
Močne bombažaste Din 5.-

Čistite svoje čevlje z našo kremo! 1 škatla 4 Din.

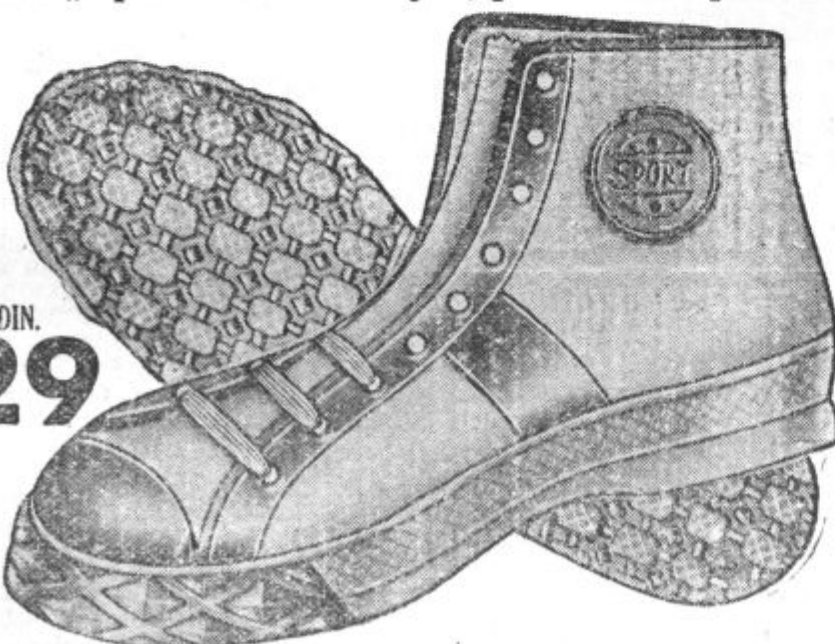

Obuvajte čevlje z našo žlico, da ne pokvarite opetnika! Žlica in kljukica 4 Din.

Lufov vložek 5 Din.

Naši „sportni čevlji“, praktični in poceni.

DIN. 29

Vel. 24-28. Najidealnejša obutev za vsak sport in vsako igro v prirodi. S temi čevlji boste prihranili mnogo denarja in obvarovali vaše usnjene čevlje. Vel. 24-24 Din 35.-, 25-28 Din 49.-, moški Din 49.-.

Rata